

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

T H E L I G H T S O F H O M E L A N D

Nr. 29-30 (3044-3045) 2008 JULY - LIEPA 22 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina \$1

Kas turėtų keistis?

Ginčytis, kiek ir kokio gero dar yra likę Lietuvoje po ilgametės okupacijos, kaip ir kada apie Lietuvą reikėtų kalbėti – visiems progų įvairiausių.

BALSŲ galima išgirsti visokių. O tai reiškia, kad dalykas jautrus. Dažnėja ir priekaištų spaudai, kad ji per daug skelbianči dabartinę Lietuvą tamsinančių straipsnių. Per daug ar ne per daug – sunku būtų pasakyti. Jokių statistikų tuo reikalu nėra daroma. Į akis tik labiau krinta ta tamsioji spalva, galgi net dėl to, kad įdomesnė. Vieniems – tai atvira kritika, nieko į “vatą nevyniojimas”, kitiems – savo gimtojo lizdo teršimas. Yra ir trečioji nuomonė, kad tas patamsintas atviras žodis skiriamas ne Lietuvai, bet ją valdantiems, ne kraštui, bet santvarkai. Apie tai kalbant, dėmesio verti ir kai kurių valdžios pareigūnų ar buvusios Sąjūdžio iniciatyvinės grupės narių pasisakymai minint Sąjūdžio 20-metį. “Privalome kurti Lietuvą, kurioje būtų daugiau moralės, dvasingumo, tolerancijos” (Regimantas Adomaitis); “Sąjūdžio medis subrandino labai turtingą derlių (...) dar trūksta teisybės šalyje” (Česlovas Juršėnas); “Teismų sistema tik dar labiau uždara ir neatskaitinga visuomenei, švietimo sistema depolitizuota, apsiribojanti žinių siekimu, neugdant meilės ir pagarbos savo tėvynei ir kraštui” (Rytas Kupčinskas); “Ar galimi tokie tikslai, kurie rikiuotų į vieną gretą ir prekybos centrų savininkus, ir paskutinius centus skaičiuojančius pirkėjus” (Bronislovas J. Kuzmickas); LTSR “transformavosi į LDSR – Lietuvos Dvigubų Standartų Respubliką” (Saulius Lapienis)... Pritarė šitokioms pastaboms ar ne, bet jų klausėsi patys aukščiausieji dabartiniai ir buvę valdžios pareigūnai, teisėjai, Bažnyčios hierarchai, diplomatai bei kviestiniai svečiai. Atrodo, po tokių ir panašių kitų pareiškimų beliktų paploti, susiimti rankomis ir ryžtingai nutarti: nuo šiandien Lietuvai dirbsime kitaip. Ar apie tai bent pagalvota, tuo tarpu nieko negirdėti.

ATEINA seimo rinkimai. Kai kam gali atrodyti, kad tai tikroji ir geroji išeitis krašto valdymą pasukti kita linkme, keisti, kas dar nebuvo padaryta, atidžiau įsiklausyti tautos ir rinkėjų balso. Deja, tai daugiau pasenusios viltys, iš naujo pakartojamos. Iš tikrųjų, juo toliau, juo labiau jos blanksta, panašėja į nepagrįstas ir apgaulingas svajones, nes per aštuoniolika metų beveik nieko neįvyko, ko rinkėjai tikėjosi. Keitėsi vardai, bet ne darbai. Senoji sovietinė nomenklatūra, partijėlėmis susiskaldžiusi, kaip dirba, taip ir toliau numachiusi dirbti, netgi laisviau, nes niekas nurodymų nebeduoda, jokios atsakomybės praktiškai nebėra, o kontrolieriai – draugai, giminės ar šiaip “geri” žmonės, kuriems irgi apsimoka tokiais pabūti. Politika “ranka ranką plauna” nesudėtinga ir naudinga. Ir iš arčiau, ir iš toliau daugelis mato, kad šalies valdymas sukasi ne apie tą ašį, sukasi apie asmeninę, todėl ir partijos čia nieko negali keisti ir gerinti. Jos tik kaip kopėčios įlipi aukštumon. Tada – ačiū, ir iki kitų rinkimų. O valstybės valdymas – tai tik kaip gerai apmokama tarnyba, kurios ir dėl padarytų klaidų netekus, nieko blogo neatsitinka. O visgi reikėtų vieną kartą garbingai išskirti, kas yra valdininkavimas ir kas tarnavimas valstybei. Išskirti ir geroves – kurios asmeninės ir kurios valstybei priklauso. O šitai gali padaryti tik pats Žmogus. Tik jis, ne partija, ne įgytos specialybės, ne išsilavinimas. Taip – tik pats žmogus, sąžiningas, doras, patriotiškas, sąmoningai išskiriantis, kas bloga, kas gera, kam kas priklauso ir kodėl. Galimas dalykas, kad prie partijos kulto buvo pripratintas sovietmečio žmogus, kuris buvo verčiamas garbinti sudieviną partiją. Šito užkrato atsakius, gal ir pajudėtų užsikirtęs politinis mechanizmas? ČS

XIII-oji Tautinių šokių šventė įvyko Los Angeles, CA, š.m. liepos 6 d. Viršuje – šventės atidarymo iškilmėje (iš k.) KLB pirm. J. Kuraitė-Lasienė, JAV LB pirm. V. Maciūnas, šventės rengimo komiteto pirm. Jurgis Joga, šventės meno vadovė D. Razutytė-Varnienė; žemiau – šventėje dalyvavę Kanados lietuviai šokėjai ir jų vadovai Ntr. D. Puterienės

Lietuvos santykiai su Rusija

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

2008 m. birželio 24-27 d.d. Audronius Ažubalis, Seimo Tėvynės s-gos (TS) frakcijos narys, Užsienio reikalų komiteto pirmininko pavaduotojas, su Seimo užsienio reikalų komiteto delegacija, Rusijos federacijos Valstybės Dūmos Tarpautinių reikalų komiteto pirmininko kvietimu, dalyvavo susitikime su Dūmos nariais. (Tokie susitikimai jau yra tapę tradiciniai. Užsienio reikalų komiteto delegacija vieną kartą per metus važiuoja į Maskvą arba Rusijos parlamentari atvyksta į Lietuvą). Dūmoje Seimo nariai susitiko su Valstybės Dūmos pirmininko pavaduotoju A.M. Bobakovu, valdančiosios “Jedinaja Rossija” frakcijos pirmuoju pavaduotoju A.N. Čilingarovu, užsienio reikalų viceministeriu V.G. Titovu; įvyko susitikimas tarptautinių reikalų komitete. Aptarti tarpvalstybiniai santykiai.

Audronius Ažubalis, Lietuvos seimo narys

TSŽ paprašė A. Ažubalį pasidalinti išpūdžiais iš šios kelionės: “Reikia pasakyti, kad pasitenkinimo santykiais tarp Rusijos ir Lietuvos iš abiejų pusių nėra daug. Dar daugiau, pasakiau kolegoms, kad per tuos 18 metų mums nepavyko sukurti pozityvios tarpusavio santykių darbotvarkės. Palyginus pozityvius dalykus ir problemas, vis dėlto probleminiai klausimai žymiai lenkia. Prie pozityvių dalykų galim priskirti istorinę 1991 m. sutartį tarp Lietuvos ir Rusijos dėl tarpvalstybinių santykių pagrindų, kurioje Rusija pripažino Lie-

tuva, Kovo 11-osios aktą bei Lietuvos aneksiją 1940 m. Pavyko išspręsti Karaliaučiaus srities tranzitą, – tai unikalus sprendimas; yra pasirašytos sutartys dėl sienų; pasirašyta sutartis dėl laivybos Kuršių mariomis ir vidiniais vandenimis; auga prekyba – mūsų eksportas per porą metų išaugo 30%; Rusijos investicijos Lietuvoje sudaro daugiau kaip 1 bln. Lt, o Lietuvos – auga kukliai, šiuo metu sudaro tik šiek tiek daugiau negu 145 mln. eurų, čia, matyt, įtakos turi ir prasidėjęs spaudimas Lietuvos verslui Karaliaučiaus srityje. Tie, kurie nesutinka perleisti verslo “kažkam”, dingsta kaip S. Jučius ar subadomi peiliais kaip jo įpėdinis.

Reikia pripažinti, kad žymiai daugiau yra neišspręstų klausimų. Tarpvalstybinius santykius didele dalimi apsprendžia oficialūs vizitai, kurie yra tam tikri švyturiai, demonstruojantys, kad santykiai tarp valstybių yra geri. O iki šiol nė vienas Rusijos federacijos prezidentas nėra apsilankęs Lietuvoje. Ženklas yra ir tai, kad dabartiniu metu į mūsų premjero šešis laiškus Rusijos premjerui negauta nė vieno atsakymo. Kaip ir ženklas, kad 3 metus po sutarties su Rusija dėl sienos pasirašymo ta mažytė sienos atkarpėlė su Karaliaučiaus sritimi nėra demarkuota. Rusija teisinasi... pinigų stoka! Apie garsiojo dujotakio “Družba” “kranelio užsikimą” mes taip pat nesame informuoti ar ne pusantrų metų, išskyrus vieno Dūmos komiteto pirmininko raštą. 43 nusi kaltėliai slapstosi Rusijos federacijoje, o Rusija atsisako mums padėti juos apklausti. Rusija nevykdo savo įsipareigojimų Europos tarybai, – yra pasirašiusi programą dėl mūsų tremtinių arba jų palikuonių grįžimo į tėvynę.

Nukelta į 4-tą psl.

Šiame numeryje

Tarptautinis Eucharistinis kongresas – 2 psl.
Pokalbis su prof. Vytautu Landsbergiu – 3,4 psl.
Lietuvos valstybės diena Kanados sostinėje Otavoje – 5 psl.
Atgimimo dienų poetas – 8 psl.
Modris Tenisonas Toronte – 9 psl.
Kartkartėmis aplankytasis Kaunas (Pabaiga) – 10 psl.
Vasario 16-osios gimnazijoje – 13 psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 290-9802 • E-mail: tevzib@rogers.com
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"

Redakcija: red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Metinė prenumerata:

\$70 - reguliari (paprastu paštu) • \$120 - reg. (1 klasės paštu)
\$90 - garbės (paprastu paštu) • \$140 - garbės (1 klasės paštu)
Oro paštu į užjūrius - \$170, paprastu paštu - \$90 (Kan. dol.)
JAV: \$90 - reguliari, \$110 - garbės • \$150 - 1 klasės paštu
JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI" (THE LIGHTS OF HOMELAND) LITHUANIAN WEEKLY
Publisher: Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society "Žiburiai", Inc.
Annual subscriptions: *In Canada* - regular (Publications Mail) - \$70, reg. (Lettermail) - \$120; patron (Publ. Mail) - \$90, patron (Lettermail) - \$140.
Overseas - Airmail - \$170, Surface Mail - \$90 (in CDN funds). *USA* - reg. \$90, patron - \$110, Airmail - \$150. US subscriptions are payable in US funds.
Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above. Printed in Canada. ISSN 0040-4063
We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.
Agreement No. 40012376.
PAP Registration No. 09408. CPM 1001760.

RELIGINIAME GYVENIME

Lietuvos vyskupų konferencijos visuotinis posėdis įvyko gegužės 27–29 d.d. Vilniuje. Vyskupams buvo pateiktos "Caritas", katechetikos, šeimos, jaunimo sielovados, LKB informacijos centrų vadovų veiklos ataskaitos, kalbėta apie jų darbo tęstinumą, mažėjant užsienio fondų paramai ir augant infliacijai šalyje. LVK delegatas užsienio lietuvių sielovadai prel. Edmundas Putrimas papasakojo apie išeivijos parapijose vykstančius Šiluvos jubiliejaus minėjimus. Taip pat kalbėta apie lietuvių kunigų užsienio sielovadai poreikius Europoje, JAV ir Australijoje. Sprendimų nepriimta, nes kunigus darbui į užsienį siunčia konkrečios vyskupijos vyskupas LVK pritarimu. Aptartas tikybos mokytojų rengimas ir katechezė parapijose. Nors Lietuvoje mokinių mažėja, lankančiųjų tikybos pamokas skaičius išaugo pora nuošimčių. Kaimo vietovėse jaučiamas tikybos mokytojų trūkumas. Vyskupai aptarė dvišalių valstybės ir Bažnyčios komisijų darbą. LVK oficialiai patvirtino, kad pradėti arkivysk. T. Matulionio, vysk. M. Reinio, vysk. V. Borisevičiaus, kun. A. Lipniūno, Adelės Dirsytės, Elenos Spirgevičiūtės, Barboros Žagarietės kanonizacijos procesai yra reikalingi Lietuvos Bažnyčiai. Kitas LVK visuotinis posėdis vyks lapkričio 4-6 d.d. Birštone.

Kauno arkivyskupijos Eucharistinis kongresas vyko gegužės 24-25 d.d., per Švč. Kristaus Kūno ir Kraujo iškilmės – Devintines. Pradėta šeštadienio vigilija Kristaus Prisikėlimo šventovėje, sekmadienį vyko procesija su Švč. Sakramentu miesto gatvėmis iš Kristaus Prisikėlimo šventovės į Santaką ir iškilmingas Eucharistijos šventi-

mas Jono Pauliaus II parke. Dalyvavo apaštališkasis nuncijus arkivysk. Peter Stephan Zurbruggen, dalyvavo dauguma arkivyskupijos dvasininkų, klierikų, vienuolių, katalikiškų institucijų ir bendruomenių atstovai, visų arkivyskupijos dekanatų tikintieji. Kauno mieste tomis dienomis buvo švenčiama savivaldos 600 m. sukaktis. Kongreso proga prie arkikatedros bazilikos vyko bažnytinių institucijų parodos. Kristaus Prisikėlimo šventovėje daugybė žmonių klausėsi kun. Kęstučio Kėvalo konferencijos, vėliau vyko šiuolaikinės muzikos kūrinys *Prisikėlęs* (autorius – italų kompozitorius Daniele Ricci, režisierius Nerijus Petrokas, dirigentas Rolandas Daugėla), jaunų atlikėjų – solistų ir chorų – balsais skleidė Jėzaus kančios dramą ir Prisikėlimo džiaugsmą. Kristaus Prisikėlimo šventovėje kongreso programa tęsėsi visą naktį. Sekmadienį pagrindinės Eucharistinio kongreso iškilmės prasidėjo procesija su Švč. Sakramentu. Gausi Kauno Bažnyčios bendruomenė šioje procesijoje į senamiestį Eucharistinį Jėzų pagarbino keturiuose vietose: prie Jono Jablonskio gimnazijos, Šv. arkangelo Mykolo (Įgulos) šventovės, prie istorinės Prezidentūros ir arkikatedros bazilikos. Iškilmingas Eucharistijos šventimas Jono Pauliaus II parke buvo viso kongreso kulminacija. Mišias koncebravo arkiv. Peter. S. Zurbruggen, vysk. Jonas Ivanauskas, vysk. emer. Juozas Preikšas, gausus skaičius įvairaus amžiaus arkivyskupijos dvasininkų. Liturgijai vadovavo arkiv. Sigitas Tamkevičius. Giedojo Kauno valstybinis choras, vadovaujamas prof. Petro Bingelio.

Tarptautinis Eucharistinis kongresas

Prel. EDMUNDAS PUTRIMAS

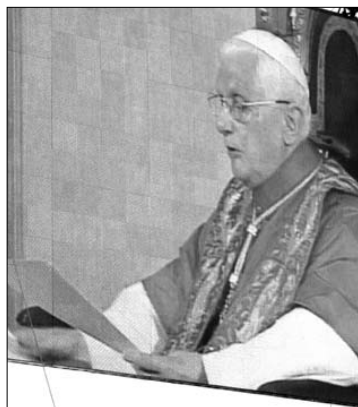
Pirmasis Eucharistinis kongresas įvyko Lille, Prancūzijoje, 1881 m. birželio 21 d. O šių metų birželio mėnesio 15-22 d.d. senajame Kvebeko mieste įvyko išpūdingas 49-tasis tarptautinis Eucharistinis kongresas. Šis miestas šiemet švenčia savo 400 m. jubiliejų. Per Kongreso atidarymą buvo paminėti ir pagerbti pirmieji misijonieriai (8 šventieji ir 13 palaimintieji), kurie atvyko į Šiaurės Amerikos žemyną iš Prancūzijos ir turėjo didelę įtaką Katalikų Bažnyčioje Kanadoje.

Eucharistiniai kongresai organizuojami arba visuotinės Bažnyčios, arba vyskupijos mastu. Jų tikslas yra suburti tikinčiuosius ir atkreipti visų dėmesį į Eucharistijos garbinimą ir evangelizaciją. Eucharistija yra viena iš pagrindinių sakramentų katalikų, bizantinų ir stačiatikių bažnyčiose – tai ypatingas šv. Sakramentas "Dievo dovana pasaulio gyvybei" – taip skelbė Eucharistinio kongreso šūkis. Pagal organizatorių apskaičiavimą, kongrese per savaitę dalyvavo apie 27,000 piligrimų iš įvairių pasaulio kraštų, o savaitgalį buvo daugiau kaip 24,000 pasauliečių, 1,500 kunigų ir vienuolių, 300 vyskupų (2 atstovai iš Lietuvos Vyskupų konferencijos – vysk. Rimantas Norvila iš Vilkaviškio vyskupijos ir prel. Edmundas Putrimas, LVK delegatas užsienio lietuvių katalikų sielovadai), 20 kardinolų ir Šv. Tėvo atstovas kardinolas Juozas Tomko.

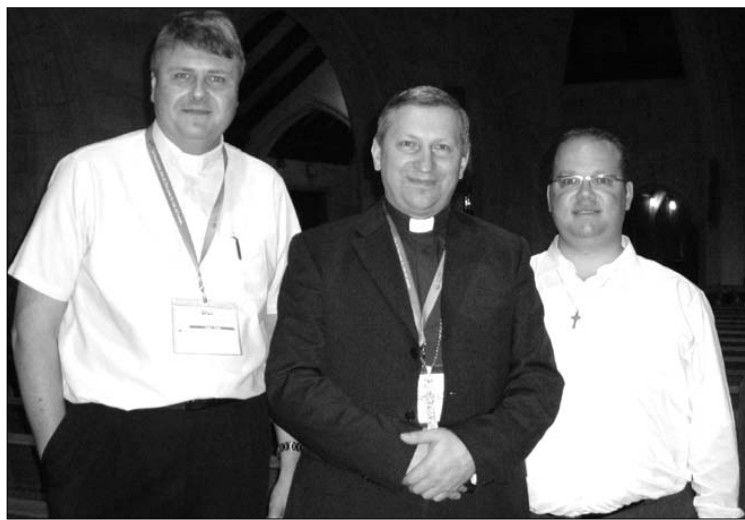
Pagrindiniai renginiai įvyko "Eucharistiniame mieste", kur buvo paskirtos Pepsi kolizėjaus dvi didelės salės ir keletas mažesnių salių, pritaikytų kongresui. Dviejose salėse vyko vien tik šv. Sakramento garbinimas. Tos salės visuomet buvo pilnos maldininkų ir netrūko jaunimo. Dešimtyje didžiulių palapinių buvo patalpintos valgyklos – šalti pietūs išdalinti visiems dalyviams kasdien. Visas Kvebeko miestas buvo papuoštas 400 m. šventei ir Eucharistiniam kongresui paminėti.

Kiekviena kongreso diena prasidėdavo brevioriaus maldą, toliau – katechetinė paskaita, skaityta kardinolų iš įvairių kontinentų, po to liudijimas ir tada Mišios, kurios užtrukdavo mažiausiai 2 valandas. Ypatingai jautriai kalbėjo Jean Vanier, "L'Arche" bendruomenės steigėjas. L'Arche bendruomenių yra 131, jos veikia 34 kraštuose ir jų tikslas yra padėti visaip neįgaliesiems žmonėms.

Kelias savaites prieš Eucharistinį kongresą aš gavau labai malonų el. laišką, parašytą lietuviškai iš Montrealio seminaristo Simon Roy, kuris rašė, "...aš kalbu lietuviškai...". Tai mane nustebino – mat šis klierikas Simonas, gimęs Sherbrooke mieste, Kvebeko provincijoje, prancūzų šeimoje, buvo įstojęs į jonitų vienuolyną Lietuvoje ketveriems metams, kur jis pramo-

Šv. Tėvas Benediktas XVI per satelitą sako pamokslą Kvebeko Eucharistinio kongreso dalyviams

Kvebeko mieste 2008 m. birželio mėn. vykusiame Eucharistiniame kongrese: iš k. prel. E. Putrimas, Vilkaviškio vysk. R. Norvila, klierikas Simon Roy, buvęs 4 metus jonitų vienuolyne Lietuvoje

ko lietuviškai. Po keleto metų jis turėtų baigti seminarijos mokslus ir priimti kunigystės šventimus. Vysk. R. Norvila ir aš likome jam labai dėkingi už jo pagalbą kongreso metu.

Du kongreso įvykiai paliko man gilius išpūdžius. Pirmas – tai koncelebruotos Mišios su lotynų (Romos katalikų) ir bizantų (ukrainiečių) dvasiškiais. Malonu matyti, kad artėja mūsų Bažnyčios ir kad galėjome šlovinti vieną Jėzų Kristų kaip viena krikščioniška Bažnyčia. Antras išpūdis kilo dėl trijų kilometrų ilgio procesijos per Kvebeko miestą birželio 19 d. Nepaisant lietingo oro, labai ilga procesija simbolizavo Kristaus Kančios kelią per miestą. Dalyvaudamas procesijoje stebėjau žiūrovų reakciją į giedančią ir besimeldžiančią minią, einančią gatve. Kai kurie

buvo papuošę savo balkonus ar verandas šventom statulom ir žvakėmis. Praeidamas palei ligoninę mačiau ligonius, stebinius procesiją pro langus. Šeimos sėdėjo prie savo namų, jų vaikai laikė žvakutes, ir visi įsijungė į procesijos dvasią. Praėjome karčėmą, kurioje svečiai linksminosi – vieni nutilę padėjo savo bokalus ant stalų ir stebėjo mus, kiti liko sumišę, nežinodami kaip reaguoti į šį "spektaklį". Man jautriausia akimirka buvo, kai pamačiau sunkiai sergančią moterį, sėdinčią kėdėje su ratukais, apklotą paklodėmis nuo vakaro šalčio ir laikančią uždegtą žvakutę – jos veidas spindėjo šypsena, visi jos vargai buvo užmiršti šią valandėlę.

Kongresas užsibaigė Mišiomis Abraomo laukuose (Plains of Abraham) netoli senamiesčio sienų. Altorius buvo pastatytas ant laivo, kad visi prisimintų tuos pirmuosius misijonierius, kurie at-

plaukė į nežinomą kraštą iš tolimos Prancūzijos. Šiose Mišiose dalyvavo Kanados generalgubernatorė Michaëlle Jean su šeima, Kvebeko premjeras Jean Charest, Kvebeko miesto atstovai ir "Knights of Columbus". Mišios buvo transliuojamos per CBC TV. Šventasis Tėvas, negalėdamas dalyvauti dėl artėjančios kelionės į Australiją Pasaulio Jaunimo dienoms, pasakė šiam renginiui pritaikytą pamokslą, kuris buvo transliuojamas per satelitinę televiziją ir rodomas didžiuliuose ekranuose. Mišių metu per Konsekraciją užėjo didelė vėtra su žaibais ir griaustiniu. Pasibaigė Mišios – pasibaigė ir audra! Visi šlapi atsisveikinome su kongreso dalyviais, nutarėme dalyvauti ir kitame kongrese, kuris įvyks 2012 m. Dubline, Airijoje. (Ntrs. E. Putrimo)

MINUTYS

• *Tobulintis pačiam dvasiškame gyvenime, pasirenkant tarp dvasiškų praktikų ypač tas, kuriuos labiau priverčia žmogų sąmoningu antprigimtinu gyvenimu gyventi, kaip va: gryna antgamtinė intencija, sąžinės sąskaita, meditacija, dvasinis skaitymas, gerai, sąmoningai atliekama išpažintis.*

• *Bendras labas, bendri darbai ir reikalai, bendras įstaigų vedimas ir tarpimas, Dievo didesnė garbė, sielų didesnis ar vienas, ar kitam dalyke reikalas, ypač sielų išganymo reikalas, Bažnyčios reikalai turi visad imti viršų, turi kiekvieno individuališkumui nutiesti ribas.*

(Iš pal. Jurgio Matulaičio užrašų)

P O K A L B I A I

Pokalbis su prof. Vytautu Landsbergiu

– *Gerbiamas profesoriau, vadovavote Sąjūdžiui, buvote pirmasis atsikūrusios Lietuvos vadovas, pasiekėte, kad Lietuva atsiskirtų nuo Sovietų Sąjungos. To dėka pasikeitė politinis žemėlapis. Kas, Jūsų nuomone, pagelbėjo šitame ypatingai sunkiame Lietuvos kelyje į laisvę ir nepriklausomybę?*

– Kelios svarbios aplinkybės. Viena aplinkybė buvo ta, kad pačioje Lietuvoje, nepaisant kelių dešimtmečių spaudos ir visaip skatinamo gal net išsigimimo, susovietėjimo, politizacijos ir moralinių vertybių praradimo, jų vis dėlto išliko. Išliko žmonių pojūtis, kad gyvenimas neteisingas, kad režimas yra neteisingas, kad Lietuva ne tik patyrė tiek skriaudų praeityje, bet ir dabar yra varžoma ir patiria įvairias neteisybes, kurios kenkia lietuvių tautos ateičiai. Ir tą žmonės pakankamai gerai suprato. Todėl kai atsirado viešas šaukimas pakilti, kažką pakeisti, protestuoti, reikalauti permainų, atsiliepė daug žmonių, net labai daug žmonių. Galų gale, Baltijos kelyje nuo Vilniaus iki Talino stovėjo daugiau nei 2 mln. žmonių, iš Lietuvos milijonas tikrai buvo. O į didžiuosius mitingus susirinkdavo iki ketvirčio milijono, suvažiuodavo iš visos Lietuvos būti kartu, pajusti savo bendrumą, savo tikslo veržlumą ir teisingumą. Tai įkvėpė žmones aukštesnei paties žmogiškumo kokybei. Kita svarbi aplinkybė buvo išorinė – tai Sovietų Sąjungos, mus užgrobusių ir užvaldžiusios imperijos, bankrotas. Ėjimas į katastrofą. O katastrofa galėjo būti dėsninga. Galėjo pasireikšti didžiuliais pilietiniais karais, kraujo praliejimais, nežinia kokiais socialiniais ir nacionaliniais sprogimais. Bet mes pasiūlėm neprievartinį kelią pripažinti žmonių teises ir leisti jiems apsispręsti, kaip jie nori gyventi, kokios jie nori santvarkos ir ar jie nori šitos santvarkos, ar jie nori gyventi normaliai.

– *Sovietų Sąjunga išdrįso panaudoti karinę jėgą, Vašingtonas kurį laiką taip pat lyg ir linko prie sovietinės pozicijos, prie Gorbačiovo, kuris reikalavo suspenduoti Lietuvos nepriklausomybės deklaraciją, tik Amerika veikė labiau netiesiogiai, bet per Prancūziją ir Vokietiją. Kas padėjo atsilaikyti Lietuvai tada vienai prieš didžiulį didžiųjų spaudimą, kuris vis dėlto baigėsi kraujo praliejimu?*

– Viena vertus, padėjo pačių mūsų protas, lankstumas ir tvirtumas. Mes laikėm savo kryptį, stengdamiesi, kad ji būtų suprantama ir nekonfrontuojanti, o nukreipta į susitaikymą teisingesniu pagrindu.

du. Ne prisitaikymą prie neteisybės, bet teisybės, kuri būtų reikalinga abiem pusėm: ir mums, ir Sovietų Sąjungai, sugrąžinimą. Toks mūsų siekių parodymas, kad nesame maištininkai, griovėjai, ardytojai, kad norime statyti geresnę ateitį, neleido mūsų pakankamai ilgai kompromituoti, apšmeižti ir užpulti, kol galų gale jie vis tiek nutarė užpulti. Kitas veiksnys buvo parama. Iš tikrųjų vyriausybės nebuvo mūsų pusėje. Nebent draugiškos kaimyninės vyriausybės.

Prof. Vytautas Landsbergis su Julia Cauchman, kilusia iš Gelgaudiškio dvaro

sybės, jau išsilaisvinusios Lenkija ir Čekija su Vaclav Havel ir mūsų kaimynai latviai, estai. Taip pat ir Rusijos naujos demokratinės jėgos, kurios grupavosi aplink Borisą Jelciną ir jo kuriamą atskirą Rusijos federacijos vadovybę, nesutampantią su Sovietų Sąjungos, kurios irgi norėjo laisvių iš Sovietų Sąjungos. Tai buvo mūsų sąjungininkai. Paramą jautėme ir iš visuomenės Vakarų šalyse, visų pirma – mūsų išeivijos, kuri matė nepaprastą progą. Jei Lietuva turės tą paramą ir sugebės išsilaikyti, išeivija, remdama mus, spausdama pirmiausia Amerikos vyriausybę ir kitas, padės atgauti Lietuvai savo valstybę, laisvę ir nepriklausomybę. Bet net ir tų šalių tautos buvo mūsų pusėje. Jos matė mūsų teisę ir teisingą pasirinkimą, jiems nepatiko atskirų valstybių ir politikų pataikavimas jau nusibaigiančiai imperijai. Viešoji nuomonė, spauda, organizacijos Vakaruose – tai buvo reikšminga. Sovietai to nesuprato. Jie manė, kad jeigu jie susitaria su vadais, tai jau viskas tuo ir baigiasi.

– *Pamenu, kad Helsinkio-2 viršūnių susitikime Jūs po savo kalbos prisėdote prie Borisą Jelciną ir jis tada lyg pasakė “ladno” (liet. “gerai”), kad reikia išvesti kariuomenę. Kaip Jums atrodė, kaip Lietuvai sėkmingai pavyko tai padaryti pirmą, lyginant su kitomis Rytų Europos ir Baltijos valstybėmis?*

– Aš manau, čia taip pat buvo du veiksniai. Vienas – mūsų pačių nuoseklumas, kai kada net padidinti reikalavi-

mai. Pvz., žlungant Sovietų Sąjungai pasakėme, kad kariuomenė turi būti išvesta iki Naujųjų metų. Tada pasigirdo visokie balsai: kas čia per reikalavimai, per 3 mėnesius tai neįmanoma. Mano atsakymas buvo paprastas: jie užėmė per tris dienas, tad galėtų ir išeiti per 3 dienas, vis dėlto mes norime, kad išeitų per 3 mėnesius. Supratau, kad to nepasieksime, bet tada jau galėjome nusileisti iki vienerių metų. Nors Rusija – jau ne sovietai, bet norėjo kelerių metų ir

kuo ilgiau pasilikti. Mūsų pozicija buvo labai nuosekli – turėjome paramos Vakaruose, kita vertus, Borisą Jelciną naujoji Rusija nebuvo mūsų priešas. Ir Jelcinas norėjo gerų santykių, galbūt net norėjo parodyti tam tikrą globą arba gerą, palankų požiūrį į Lietuvą. Jis buvo vienintelis iš visų buvusių sovietinių vadovų, kuris yra privačiai pasakęs, jog Baltijos tautos yra laisvos ir tai yra gerai. Štai kuo galėjome remtis, ir todėl įvairūs susitarimai su Jelcinu ėjo mums palankia kryptimi. Nors, kita vertus, patys kariuomenės vadovai, vyriausybės pareigūnai bandydavo vilkinti, nevykdyti, sustabdyti išvedimą kokiais nors pretekstais. Neva, jie nepatenkinti Lietuva, todėl sustabdo. Bet aš parašydavau laišką Jelcinui, ir pažanga nebuvo nutraukta.

Jūsų paminėtas Helsinkio viršūnių susitikimas buvo labai svarbus, nes mes ten gavome visos Europos kartu su Rusija sutarimą, kad kariuomenė turi būti išvesta iš trijų Baltijos valstybių. Buvo formuluojama mandagiai, bet tvirtai. Mandagiai ta prasme, kad ten nebuvo Rusijos vardo, buvo sakoma – svetima kariuomenė. Bet kiekvienas žinojo, kieno ta kariuomenė yra, o be to, svetima kariuomenė rodė principinį neteisingumą, kad svetima kariuomenė yra kitų šalių teritorijoje be jų sutikimo. Jeigu ji būtų iš naujo įvesta, tai būtų okupacija. O dabar yra okupacijos palikimas ir kariuomenė turi išeiti.

Nukelta į 4-tą psl.

SAVAITĖ LIETUVOJE

Keičiasi pilietybės įstatymas

Seimas liepos 15 d. pritarė prezidento veto ir atmetė prieš kelias savaites žymia balsų persvara paties seimo priimtą Pilietybės įstatymą, pagal kurį užsienyje gimę išeivių vaikai ir ES ar NATO valstybių pilietybę įgyjantys lietuviai galėjo turėti du pasus. Seimas tuo pačiu pritarė prezidento pasiūlytomis Pilietybės įstatymo pataisoms, kuriomis dvigubos pilietybės suteikimo sąlygos gerokai susiaurinamos.

Nuo šiol dvigubą pilietybę galės įgyti užsienyje gimę Lietuvos piliečių vaikai, dviguba pilietybė taip pat galės būti suteikta tų valstybių piliečiams, su kuriomis Lietuva bus pasirašiusi sutartis dėl dvigubos pilietybės. Iki šiol Lietuva nėra pasirašiusi tokių sutarčių. Pritarus prezidento siūlytam projektui, atsisakyta nuostatos, kad ES ar NATO valstybių pilietybę įgyjantys lietuviai galėtų turėti du pasus.

Atsisakyta ir nuostatos, kad lietuvių kilmės asmenys, gyvenantys kitose valstybėse, “teisę į Lietuvos pilietybę įgyvendina, kai atsisako turimos kitos valstybės pilietybės. Ši sąlyga netaikoma lietuvių kilmės asmenims, tradiciškai gyvenantiems valstybėse, su kuriomis Lietuvą skiria valstybės siena”.

Seime svarstant Pilietybės įstatymą posėdyje dalyvavo 88 parlamentarai iš 141. Savaitę anksčiau vetuodamas įstatymą prezidentas pabrėžė gavęs teisininkų išvadas, kad šis įstatymas “prieštarauja Konstitucijai ir kartu apeina griežtą Konstitucinio Teismo nutarimą”.

Kariai Afganistane

Lietuva stiprins karinį kontingentą Afganistane – į šios šalies Goro provinciją papildomai bus siunčiama 16 karių. Krašto apsaugos ministeris liepos 9 d. sakė, jog Goro sostinėje Čagčarane esančios Lietuvos stovyklos apsaugai bus siunčiami specialiai misijai parengti kariai sustiprinti stovyklos apsaugai. NSGK pirmininkas Alvydas Sadeckas sakė, jog yra požymių, kad padėtis Afganistane gali blogėti. Todėl optimistinio nusiteikimo nėra ir tam reikia ruoštis.

Šiuo metu Goro provincijoje yra maždaug 130 Lietuvos karių, provincijos atkūrimo grupėje taip pat tarnauja 50 Danijos, Kroatijos, Gruzijos, JAV ir Ukrainos karių. Lietuva nuo 2005 m. birželio vadovauja Goro provincijos atkūrimo grupei (PAG). Pagrindinė PAG užduotis – padėti Afganistano valdžiai plėsti įtaką provincijoje, užtikrinti saugumą ir sudaryti tinkamas sąlygas provincijai atkurti.

Atmetė bylą

Europos Žmogaus teisių teismas (EŽTT) atmetė Sausio 13-osios perversmininko Juozo Kuolelio prašymą, kad byla “Kuolelis, Bartoševičius ir Burokevičius prieš Lietuvą” būtų perduota nagrinėti EŽTT Didžiajai kolegijai. Teisėjų nuomone, Lietuva, nuteisdama perversmininkus už antivalstybinę veiklą, nepažeidė Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos. Tokį pat sprendimą skundus pateikę Sausio 13-osios perversmininkai Mykolas Burokevičius, Juozas Kuolelis ir Leonas Bartoševičius išgirdo ir vasario 19 d., dėl to perversmininkai nebeturi galimybės dar kartą reikšti pretenzijas Lietuvai. Perversmininkams, kurie nesėkmingai bandė įrodyti, kad 1991 m. sausio 13-ąją dar nebuvo nepriklausomos Lietuvos valstybės, o jų teismo procesas buvo nepagrįstai vilkinamas, nepavyko prisiesti milijoninių kompensacijų. Jie tvirtino, kad negalėjo būti nuteisti už 1990-1991 m. vykdytą veiklą prieš Lietuvą, nes tuo metu ji nebuvo nepriklausoma valstybė. Pareiškėjai teigė, kad jų veiksmai buvo teisėti pagal Sovietų Sąjungos įstatymus, o nepriklausoma Lietuvos valstybė atsirado tik po 1991 m. rugpjūčio įvykių Lietuvą pripažinus pasaulio bendrijai.

EŽTT pažymėjo, kad dar iki reikiamų Baudžiamojo kodekso pataisų 1990 m. lapkritį buvo aiškiai išreikšta naujos Lietuvos valdžios politinė valia. Teismas taip pat neišvengė pažeidimo dėl ilgo bylos nagrinėjimo laiko, procesas pagrįstai užtruko dėl bylos sudėtingumo.

Didins pensijas

BNS skelbia, kad valdžia šiemet dar kartą didina pensijas. Nuo rugpjūčio 1 d. vidutinė senatvės pensija didės 75 Lt iki maždaug 830 litų. Premjero Gedimino Kirkilo teigimu, ši didinimą pajus apie 870,000 gyventojų. Iš “Sodros” biudžeto tam reikės apie 350 mln. litų, iš valstybės biudžeto – dar 50 mln. Lt. Vyriausybė liepos 16 d. nutarė pagrindinę pensiją nuo rugpjūčio padidinti 44 Lt iki 360 Lt, o draudžiamąsias pajamas – 74 Lt iki 1488 Lt. Socialinės apsaugos ir darbo ministerė Vilija Blinkevičiūtė tvirtino, kad kylant prekių, būsto išlaidoms ir vaistų kainoms, svarbu ir toliau didinti “Sodros” pensijas, šalpos bei kitas socialines išmokas, taip užtikrinant jų gavėjams pakankamas pragyvenimo pajamas. **RSJ**

Pokalbis su prof. Vytautu Landsbergiu

Atkelta iš 3-čio psl.

Gavom tokį formulavimą Helsinkyje: Lietuva, Latvija ir Estija. Labai mus rėmė Švedija. Žinoma, turėjome kitų šalininkų ir rėmėjų su formule: svetima kariuomenė iš Baltijos valstybių turi būti išvesta greit, visiškai ir tvarkingai, be jokių sumaiščių, be pasiliekančių uodegų, kurios nespėja ar koku nors pretekstu lieka.

– *Atrodė, kad Lietuvai įstojus į NATO ir Europos sąjungą, didžiulė problemų dalis išsprendė ir Lietuva bus laisvas, nepriklausomas ir vakarietiškas kraštas, tačiau pasirodė, kad tai tam tikra prasme – tik kelio pradžia, kad Rusija taip pat plėtoja imperines ambicijas, tik kitais būdais, kitais metodais. Kaip apibūdintumėte šios dienos tris pagrindines didžiausias grėsmes Lietuvos saugumui?*

– Pirmiausia, jei kalbame apie Lietuvos saugumo užtikrinimą, kuris yra narystė NATO ir ES, tai mes dabar gerai suvokiame, kad narystė NATO savaime neduoda absoliutaus užtikrinimo, net nuo tiesioginio karinio užpuolimo, mūsų atveju. Tokio užpuolimo atveju, o tai jau patyrė ir išvadas padarė estai, NATO nesusėja ateiti ir mūsų apginti. Kaip estams buvo pasakyta: galime jus tik atsiimti, atsikariauti po to, kai jau esate užkariauti. Tai labai nedžiuginanti perspektyva. Ir mes suprantame, kad ne apie tiesioginį karinį atsaką yra kalbama, bet apie karinę politinę veiklą. Kadangi pajėgi agresorė Rusija, jei jos valdžia toliau puoselėja ambicijas paimiti mus atgal, ji turėtų didelių nemalonumų ir didelių

sunkumų, dėl kurių galbūt neapsimoka to daryti, o ne todėl, kad ji negalėtų to padaryti. Bet kartu su tuo turime suprasti, o, deja, Lietuvos vyriausybėje to supratimo trūksta, kad turime būti pasirengę ir patys gintis, nepalikti atsakomybės NATO, kuri mus atseit ateis ir apgins. Jeigu patys nesiginsim, tai net gali atsirasti argumentas, o kodėl juos ginti, jei jie patys pasiduoda. Tai dabar paaiškėjo, kad mūsų vyriausybėje yra pasirinkta

Prof. Vytautą Landsbergį su labai gerai pavykusia paskaita sveikina Justin Glass, EAG direktorius

klaidinga kryptis: nestiprinti Lietuvos teritorinės gynybos, o net silpninti ją. Mažinti, naikinti anksčiau sukurtas struktūras, orientuojantis į tarptautines misijas, sąjungininkių veiklas Afganistane arba Irake. Dėl to dabar reiškiam vis daugiau kritikos.

Ir Tėvynės sąjunga, ir Lietuvos Sąjūdis, kuris savo pagrindiniame suvažiavime atkreipė dėmesį į šį susirūpinimą ir reikalavimą vyriausybei, kad Lietuvos gynybos silpninimas ir jos neužtikrinimas pačių lietuvių pajėgomis yra panašus į kenkimą. Kita vertus, Rusija stiprina savo įtaką NATO, nors priimant kaip

kompensaciją, buvo sudaryta sutartis su Rusija apie specialius santykius, apie atskirą NATO-Rusijos tarybą, kuri taip pat svarsto beveik visus NATO klausimus. Ir Rusija stengiasi daryti įtaką ir paveikti NATO politiką sau palankesne kryptimi. Tai dar nereiškia, kad Rusija kontroliuoja NATO, tačiau įtaka egzistuoja. Daro tai ir per atskiras valstybes. Kai dabar reikėjo NATO viršūnėse pasisakyti už narystės veiksmų planą

Prof. Vytautą Landsbergį su labai gerai pavykusia paskaita sveikina Justin Glass, EAG direktorius

Gruzijai ir Ukrainai, Rusijos ten nebuvo, bet už ją kalbėjo Vokietija, prisidėjo Prancūzija. Rusija pasiekė savo tikslą. Gali būti, kad Rusija numato, jog ateityje ir Lietuva bus Rusijos garsiakalbis, pristatantis tartum savo nuostatą, o iš tikrųjų, tai bus Rusijos pasiūlyta nuostata.

Todėl ir esame tokioje padėtyje – kaip paribio šalis, fronto linija, ir dėl to papildomai esame paveikūs ir per informacijos erdvę, ir per ekonomiką, ir per energetiką, per visokiausius papirkimus. Rusija dabar praktikuoja globalinę papirkimą – vyriausybių, pareigūnų, kompanijų, Vaka-

rų bendrovių. Tokiu būdu ji gauna daugiau įtakos, matyt, su viltimi manipuliuoti su pasauline politika. Tas pats tinka ir ES, ir mūsų buvimui ES. Žinoma, mes čia esame dešimt kartų saugesni, nei būdami atskira nepriklausoma valstybė tarp Rusijos ir ES. Kitu atveju būtume priklausomi nuo Rusijos. Būtų gera išvengti tos padėties, nes ir būdami ES galime būti patraukti į panašią padėtį per Rusijos augančią įtaką, bet tą turi suprasti ir Lietuvos vyriausybė, seimas ir visuomenė, kuri nėra pakankamai atspari.

– *Ką norėtumėte palinkėti Amerikos lietuviams, Amerikos lietuvių organizacijoms, viso pasaulio lietuviams?*

– Noriu palinkėti neprarasti supratimo, kad tai, kas pasakyta Lietuvių chartoje apie viso pasaulio lietuvių dėmesį Tėvynei Lietuvai, net jeigu tai būtų jau ne pirmos kartos išeiviai, kad Lietuva būtų jų rūpesčių objektas, jeigu galima, ir meilės objektas, ir buvimo Lietuvoje tikslas – dažnesnio ar retesnio, svarbesnio ar atsitiktinio. Kad Lietuva jų gyvenime užimtų vietą ir, kad jie turėtų vietą Lietuvos gyvenime. Ir kad tai nepriklausytų nuo kokių nors nuotaikų, susijusių su pilietybės klausimu, nes žinau, kad labai daug žmonių išeivijoje, ypač tų, kurie turi kitų valstybių, ypač JAV, Kanados ar kurias kitas pilietybes, yra sujaudinti griežtesnio nusistatymo dėl dvigubos pilietybės galimybių. Ta galimybė buvo padaryta labai liberali ir Konstitucinis teismas pateikė savo griežtesnį požiūrį. Kontekstas yra nuo paties mūsų išsivadavimo, kada mes gerai supratome, kad

kai kurios kaimyninės valstybės labai norėtų turėti šimtus tūkstančių savo piliečių, kurie tuo pačiu metu būtų ir Lietuvos piliečiai.

Todėl turėjome pasiūlyti pasirinkimą, kad nebūtų nei ypatingo įtakojimo, nei pretenzijų ginti. Kaip dabar, pvz., Rusija suteikia savo pilietybę jos kontroliuojamos Gruzijos dalies Abchazijos žmonėms, o po valandos jau skelbia, kad ji eis ginti savo piliečių, kurie pernai dar nebuvo jos piliečiai. Štai kokioje pasaulio dalyje esame, tad turime būti atsargūs. Ir jeigu kas nors siūlo priimti koncepciją, kad kiekvienas lietuvis gali būti ir kitos valstybės pilietis, tai po tuo slepiasi lygiai tas pats pasakymas tik atvirkščiai, kad kiekvienos kitos valstybės pilietis gali būti ir Lietuvos pilietis. Ir yra valstybių, kurios mums nedraugiškos, kurios masinę pilietybę Lietuvoje panaudoję prieš Lietuvą. Mes turime ir toliau būti atsargūs. Tikiuosi, kad lietuviai pasaulyje tą gali suprasti, tą turėtų suprasti, nes pilietybės turėjimas ar neturėjimas nedaro jokio skirtumo. Jeigu nori būti Lietuvoje, būti su Lietuva, joje investuoti ar joje praleisti laiką, turėti nuosavybę ir ką nors veikti Lietuvos labui, niekas neužkerta kelio tą daryti. Nebūtina visi turi trokšti valdžios, būti išrinkti į Lietuvos valdžią, o tam reikalinga Lietuvos pilietybė. Arba tarnauti Lietuvos armijoje. Aš manau, kad ne tiek daug tų nepatenkintų galvoja apie tokius pageidavimus, bet lietuviai yra jausmingi žmonės ir kai jiems pasako, kad štai juos skriaudžia, jie pasikeičia. Todėl aš ir noriu kreiptis ir į protą.

– *Nuoširdžiausiai Jums dėkojame ir linkime pačios geriausios sveikatos.*

Kalbėjosi – **dr. Darius Furmonavičius**

Lietuvos santykiai su Rusija

Atkelta iš 1-mo psl.

Pagaliau sutartis dėl laivybos Kuršių mariomis ir vidaus vandenimis nėra ratifikuota ir dar net nepateikta Dūmai. “Vnešekonombankas” tebelieka skolingas mūsų piliečiams. O skolos mūsų statybininkams – juokingi pinigai – 800,000 dol. (gal jau ir tų bendrovių, kurios Rusijoje statė gyvenamuosius namus St. Peterburgo srityje ir Karaliaučiuje, nebėra). Turim problemų dėl sutarties dėl kapų tvarkymo, – deramasi jau daug metų.

Visa tai sudėjęs matome, kad mūsų santykiai, prasidėję labai aukšta nata Vytauto Landsbergio ir B. Jelcino parašais, po to sustojo. Ir sustojo tada, kai pasikeitus vadovybei Rusijoje pradėjo keistis kursas, pasikeitė ir požiūris į “artimąjį užsienį”.

Ką daryti? Nepaisant to, kad pokalbiai vyko Seimo arba Dūmos tonacijomis, – kai kalbama pakeltu balsu, – rei-

kia didinti tarpusavio pasitikėjimą. Mano pasiūlymas buvo paprastas – padarom knygą ir pavadinam ją baltąja, žaliąja, raudonąja ar dar kaip nors kitaip ir surašom abiejų pusių ginčytinus, išsprendžiamus ir beviltiškus klausimus, kuriuos kol kas reikia atidėti. Pradedam nuo faktų konstatavimo. Dabar kiekviena institucija konstatuoja savo problemas, o bendro vaizdo abi pusės ar bent jau viena iš jų neturi.

Kitas dalykas – reikia, kad į tarpvalstybinių santykių sprendimą labiau įsitrauktų abiejų pusių visuomenė. Mums buvo pasakyta, kad Dūma priims griežtą pareiškimą prieš Lietuvą. Mano atsakymas buvo – Lietuva gali atsakyti tuo pačiu, bet tas pareiškimų karas nieko pozityvaus neduos. Reikia susėsti ir pradėti kalbėtis iš principo, ir geriausias laikas tam yra kiti metai. Mes švęsim Lietuvos vardo paminėjimo 1000-metį, beje, Lie-

tuvos vardas paminėtas kartu su Rusijos vardu. Kitais metais, vasario mėnesį, švęsime diplomatinį santykių užmezgimo tarp Maskvos kunigaikštystės ir Lietuvos Didžiosios kunigaikštystės 515 m. sukaktį, – sutartis buvo pasirašyta tarp caro Ivano III ir Lietuvos didžiojo kunigaikščio Aleksandro. Rusija tuomet pirmą kartą sutartį dėl pasikeitimo pasiuntinybėmis pasirašė su Europos valstybe. Siūliau: dalyvaukite, kurkime monografijas, kvieskim istorikus, renkim renginius.

Supratau, kad rusai mato, jog dabartiniai Lietuvos vykdomosios valdžios žingsniai yra beprasmiški: priešrinkiminis laikotarpis, ir nei jie, nei mes neturime ko padėti ant stalo. Yra aibės problemų, – vienos sprendžiamos lengviau, kitos sunkiau, bet spręsti jų nepasiruošta. Kai kurių problemų net nenorime spręsti. Pvz., sienų demarkavimas. Rusai sako: “Kol kas

Europoje yra psichologinis barjeras matyti mus sovietais, o ne Rusijos federacijos piliečiais”. Bet juk jie elgiasi kaip sovietai, jie garbina sovietinę praeitį. Mums sovietinė praeitis yra viena, o jiems – kita. Mes taip ir sakėm: jūs tą sovietinę praeitį inkorporavot į savo istoriją, jums tai pasididžiavimas, ir jie sutiko: taip, Petro I epocha ir stalininis/sovietinis laikotarpis juos vienija. Taigi jeigu valstybė yra statoma ant tokių pamatų, žinoma, kalbėtis yra sunku. Na, bet mūsų vizitas Maskvoje yra labai svarbus dalykas, tai rodo, kad mes kalbamės. Galima nususukti nuo Rusijos ir pasakyti, kad mums Rusija rūpi tik bendrame Europos sąjungos santykių su ja kontekste, bet, mano nuomone, toks požiūris neteisingas.

Mes turim savų – specifinių interesų ir su Rusija turim kalbėtis atskirai. Pvz., uždarom Ignalinos elektrinę, Karaliaučiu pritrūksta elektros,

rusai ten stato šiluminę elektrinę ir jiems reikia daugiau dujų.

Ar Lietuva sutinka, kad per Lietuvą būtų nutiestas papildomas dujotakis į Karaliaučių? Mano nuomone, tai būtų labai geras sprendimas. Abipusiai garbingi įsipareigojimai šalis “pririša” prie viena kitos gerąja to žodžio prasme. Ar sutiks Rusija?

Kad mums reikia daugiau dirbti su rusais, rodo ir tas faktas, kiek mažai Rusijos Dūmos nariai žino apie istoriją. Kai aš pradėjau kalbėti apie 1991 m. sutartį, jaunas Dūmos deputatas pradėjo aiškinti, kad aneksija – tai dar ne okupacija. Arba vėl – rusai nuoširdžiai tiki, kad Lietuvoje II Pasaulinio karo metu buvo sukurtas SS dalinys.

Daug dar reikia nuveikti, bet pagrindinis dalykas – gerų santykių turi norėti abi pusės. Mūsų pusė yra pasirengusi sugyventi su Rusija, o tokie vizitai kaip šis, tegu ir nežymiai, prisideda prie kaimynystės santykių kūrimo”.

Lietuvos valstybės diena Kanados sostinėje Otavoje

Lietuvos valstybės dienos minėjimo Kanados sostinėje, Otavoje, rengėjai, svečiai ir programos atlikėjai – R. Spalinskas, R. Kličienė, LR seimo narė J. Zinkevičiūtė, K. Mandeikaitė, A. Račickaitė-Niparavičienė, L. Zigmantaitė, Ž. Laurinavičius, LR amb. G. Damušytė, LR seimo narys prof. A. Dumčius

Lietuvos ambasada Kandoje ir KLB Otavos apylinkės valdyba bendromis jėgomis surengė š.m. liepos 6 d. Valstybės dienos minėjimą, kuriame gausiai dalyvavo lietuviai, latviai ir estai. Susirinko apie 80 žmonių latvių patalpose. Iš Montrealio atvyko Lietuvos garbės konsulas Arūnas Staškevičius su žmona Silvija bei keletas lietuvių svečių.

Susirinkusius pasveikino Lietuvos ambasadorė Kandoje Gintė Damušytė. Tik ką sugrįžusi iš Frankofonijos parlamentinės asamblėjos sesijos Kvebeke, pranešė apie liepos 5 d. Lietuvai suteiktą asocijuotos narės statusą šioje organizacijoje. Pasveikino Kandoje viešintys Lietuvos seimo nariai – seimo tarpparlamentinių ryšių su Kanada grupės pirmininkas prof. dr. Arimantas Dumčius ir seimo delegacijos Frankofonijos parlamentinėje asamblėjoje pirmininkė Jadvyga Zinkevičiūtė. Šia proga perdavė sveikinius bendruomenei bei informavo susirinkusius apie praeitą savaitę seime patvirtintą naują dvigubos pilietybės įstatymą.

Viešnagės proga seimo nariai įteikė Lietuvai bendruomenei Lietuvos seimo rūmų audinį, kuris bus iškabinamas ambasadoje. Šv. Kazimiero parapijos 100-mečio proga, KLB Montrealio apylinkės valdybos pirmininkei Silvijai Staškevičienei įteiktas kun. Juozapo Vyšniausko portre-

tas. Jisai buvo pirmosios Šv. Kazimiero šventovės statytojas, vėliau grįžo Lietuvon ir tarnavo savanoriu Lietuvos kariuomenėje slaugydamas ir prižiūrėdamas ligonius.

Koncertavo ansamblis iš Klaipėdos “Pajūrio lakštingalos”. Klaipėdos Vytauto Didžiojo gimnazijos muzikos mokytoja Aušra Račickaitė-Niparavičienė atliko pranešėjos pareigas apibūdindama dainas ir kiekvieno dainininko pasiekimus bei įvertinimus įvairiuose konkursuose. Dainininkai Karolina Mandeikaitė, Laura Zigmantaitė ir Rokas Spalinskas – buvusieji gimnazijos mokiniai. Su jais papildomai dirbama siekiant jų talentų tobulinimo.

Pirma programos dalis – liaudiška ne tik atliktomis dainomis, bet ir dainininkų ap-rangoje. Dainininkės buvo ap-sirengusios baltom suknelėm, perrištos tautinėm juostom, papuoštos baltom ir juodom languotom skarelėm. Kojas puošė senoviškos odinės šliu-rytės. Taip apsirengus atlikta – *Teka, teka, Lėk gervele*, M.K. Čiurlionio harmonizuota *Be-auštanti aušrelė, Tris dienas, Jau aušta aušružė* ir *Oi, užki-lokit vartelius*. Jaunuolis Rokas Spalinskas taip pat dėvėjo austus tautiškus marškinius ir kelnės bei basutes ir visus nuste-bino grodamas *Medinis žir-gelis* skrabalais. Jaunatviška energija ir entuziazmas aiškiai matėsi Roko veide ir rankų judesiuose. Rokas yra tarp-

tautinio konkurso Didžiojoje Britanijoje “Music Eisteddfod” diplomantas. Akordeono virtuosas Žygimantas Laurinavičius puikiai atliko tris dainas, nustebinęs žiūrovus savo pirštų miklumu.

Persirengusios juodom balinėm suknelėm, toliau prog-ramoje dainininkės atliko kla-sikinių dainų iš operų bei kitas žinomas ir naujas lietuviškas dainas. Laura Zigmantaitė, televizijos konkurso “Dainų dainelė-2006” laureatė, savo gražiu, švelniu, bet galingu balsu sužavėjo žiūrovus *Elizos daina* iš miuziklo *My Fair Lady*. Programoje pasirodė ir kiekviena dainininkė atskirai, su kita, vyrai atskirai ir kartu. Žiūrovai nuoširdžiai įvertino akordeono ir skrabalų atliktą duetą – liaudiškų šokių melo-dijas *Kalvelis, Suk, suk ratelį* ir kt., įsijungdami plojimu, dainavimu ir kojų trepsėjimais.

Antra programos dalis parodė dainininkų gabumus dainuojant įvairiais stiliais. Karolina Mandeikaitė atliko F. Šuberto *Ave Maria* klasiki-niu stiliumi ir pajavairino ne-girdėta anksčiau džiazio stiliumi. Programa baigta visų dalyvių atlikta *O mano saulė*, visiems žinoma neapolietiška daina *O Sole Mio*, akompa-nuojant Žygimantui Laurina-vičiui. Svečiai laimingi, pama-tę tokią turtingą, kūrybingą programą, toliau vaišinosi salėje, kuri buvo papuošta gėlėmis, žvakėmis ir jūros kriauklėmis. **Rūta Šiūlytė-Kličienė**

asmenų iš įvairių JAV vietovių.

Šiemet Taryba pasipildė trimis naujais nariais. Tai Violeta Gedgaudienė (Los Angeles), įsijungusi į Įgaliotinių k-tą, Narimantas Udrys (Detroit) – į Plėtros k-tą, Tadas Mickus (Springfield, VA) – į Finansų k-tą. ALF valdybą sudaro: Ramūnas Astrauskas (pirm.), Marius Kasniūnas (vicepirm.), Saulius Čyvas (ižd.), Kęstutis Ječius (sekr.), nariai: kun. Valdas Aušra, Sigita Balzekienė, Laima Petrolūnienė, Jonas Staškus, Jūratė Zubinas.

Nukelta į 14-tą psl.

KANADOS ĮVYKIAI

Saulės užtemimas

Saulės užtemimo metu jos šviesa itin koncentruota ir pavojinga žmonių regėjimui, perspėja Kanados Karališkosios astronomų draugijos atstovė. Šimtai astronomijos specialistų ir mėgėjų ruošiasi stebėti rugpjūčio 1 d. įvyksiantį pilną saulės užtemimą. Jis geriausiai bus matomas tik tolimojoje Arktyje – Nunavut teritorijoje, šiaurinėje Grenlandijoje, Sibire. Tik trumpą akimirką, 1-2 min. mėnulis visiškai uždengs saulę. Dalinis užtemimas trunka iki 90 min. Tuo metu negalima žiūrėti tiesiai į saulę, nes tame mažame šviesos ruoželyje sutelkta itin daug infraraudonųjų ir ultravioletinių spindulių. Jie gali nepataisomai sugadinti regėjimą. Apsaugai siūloma naudoti specialius arba netgi darbinus suvirintojų (welders) akinius. Pilną saulės užtemimą kanadiečiai stebėjo 1979 m., kitas laukiamas 2024 m.

Nuo rugpjūčio mėn. visi, mėgstantys siūsti ir gauti tekstines žinutes, sulauks naujo mokesčio. *Bell Canada Inc. ir Telus Corp.* už kiekvieną gautą tekstinę žinutę ims 15 c. mokesť. Tiems, kurie turi užsakę paslaugų rinkinį (bundle), mokėti nereikės. Abi ryšių tiekėjos tvirtina, kad didėjantis tekstinių žinučių srautas perdavėjams kainuoja. Praėjusiais metais per jų ryšių kanalus perduota 10 bln. žinučių, o šiemet per 3 mėn. daugiau kaip 4 bln. Už teksto žinutes jau mokama JAV ir D. Britanijoje. Kritikai mano, kad naujasis mokestis vers visus ryšio naudotojus pasirašyti ilgalaikes sutartis ar sudėtinius paslaugų planus.

Bombardier lėktuvų gamybos įmonė pradeda gaminti mažesnius ir tobulesnius C serijos 107-137 vietų keleivinius lėktuvus. Jie mažiau terštų orą, būtų tylėsniai ir taupiau degintų kurą. Šie nauji lėktuvai bus gaminami Mirabel įmonėje (netoli Montrealio), kur yra patyrušių šios pramonės darbininkų. Lėktuvų statykloje dirbs 3,500 žmonių.

Nova Scotia provincija pirmą kartą iš federacinės vyriausybės sulaukė atlyginimo už leidimą išgauti iš jūros dugno naftą. Dėl pelno dalijimosi buvo deramasi nuo 1986 m. Dabartinė suma 870 mln. dol. tik šių mokėjimų pradžia. Dabar tariamasi dėl tolesnio bendradarbiavimo ir pelno skirstymo. Vyriausybės vadovas patvirtino, kad didžioji dalis gautos sumos bus skirta provincijos skolai padengti. Kita dalis \$75 mln. bus skirta universitetui, gamtos apsaugai.

Kanados mokslininkai tolimojoje Arktikos saloje ban-

do naują stebėjimo įrangą. Moderni signalų sistema, pritaikyta šiaurės klimatui, bet kuriam paros laikui, stebės 75 km vandens kelią *North West Passage (Barrow strait)*. Naujosios sistemos signalai nuo žemės, *Radarsat* iš kosminės erdvės stebės laivų judėjimą šiame vandens kelyje. Kanada yra numaciusi ginti savo teises į savo šiaurės teritoriją. Jos apsauginei programai “Šiaurės sargyba” skirta 10 mln. Rusija, vienpusiškai nusprendusi kurios Arkties teritorijos jai priklauso, po ilgesnės pertraukos atnaujino Arkties žvalgybos ir teritorijų žymėjimo veiksmus.

Kanados patologų gydytojų sąjunga bando įtikinti federacinės vyriausybės sveikatos ministerį, kad visoje valstybėje būtų priimti vieningi reikalavimai ligų tyrimams bei įsteigta kontrolės tarnyba. Gydytojų, atliekančių mėginių tyrimus laboratorijose, nuomone, vieningi reikalavimai tyrimų kokybei ir kontrolė padėtų sumažinti paklaidų ir aplaidumo atvejus. Newfoundland-Labradoro provincijoje 1996-2005 m. dėl netikslų pavėluotų ar aplaidžių patologinių tyrimų nukentėjo 400 pacientų, daugiausia moterų su krūties vėžio liga. Per 100 moterų mirė, nes dėl klaidingų tyrimų buvo taikomas netinkamas gydymas. Kitiems ligoniams tyrimai atlikti pakartotinai.

Liepos 22 d. Kalgaryje baigiamąją juostą turėtų pasiekti 15 komandų, lenktyniaujančių saulės energija varomais automobiliais. Tarp jų ir keturios kanadiečių komandos. Tai Kalgario, Waterloo, Manitobos, Queens universitetų inžinerinės kūrybos entuziastai. Jie privalejo įveikti beveik 4,000 kilometrų nuotolį savo pačių pagamintais automobiliais. Ant rą kartą rengiamas saulės automobilių varžybas “Sukurk. Pagamink. Lenktyniauk” remia *Toyota* automobilių gamybos verslovė, skatinanti ieškoti naujų idėjų. Panašios “saulėeigių” automobilių varžybos praėjusiais metais buvo surengtos Australijoje.

Dabartinis liberalų partijos narys G. Turner niekaip negali patylėti, nors pomėgis kalbėti jam kainuoja karjerą. Už savo nuomonę, išsakytą interneto tinklarapyje ir išduotas konservatorių partijos vidaus paslaptis, jam buvo sulaukyta narystė konservatorių partijoje. G. Turner tapo liberalu, bet tylėti nežada. Šįkart jo kritika dėl Kvebeko sulaukė ir konservatorių, ir liberalų prieštui, gamtos apsaugai.

Kanados mokslininkai tolimojoje Arktikos saloje ban-

Veikla stiprėja

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

Amerikos lietuvių fondo spaudos konferencija įvyko š.m. birželio 27 d., PLC, Lemonte, kur buvo padaryti pranešimai apie ALF veiklą ir pelno paskirstymą, atsakyta į žiniasklaidos atstovų klausimus. ALF T-bos pirm. Arvydas Tamulis pranešė, kad po ALF narių suvažiavimo buvo sušaukti 2 T-bos posėdžiai.

Išrinktas T-bos pirmininkas – A. Tamulis ir valdybos

pirmininkas – Ramūnas Astrauskas. Komitetų pirmininkai liko tie patys (Garbės k-to – dr. Kazys Ambrozaitis, Finansų – Rimas Griškelis, Įstatų – Saulius Kuprys, Meno globos – Vytenis Kirvelaitis, Pelno skirstymo – Algirdas Saulis, Plėtros – Jūratė Budrienė). Buvo įsteigtas naujas komitetas – Įgaliotinių (pirm. Almis Kuolas). Jo tikslas – plėsti ALF įgaliotinių veiklą JAV. Kasmet į ALF vadovybę ir veiklą įsijungia vis daugiau

MŪSŲ TĖVYNĖJE

“LIETUVAI – 1000 M.”

Lietuvos paštas birželio 27 d. į apyvertą išleido pašto ženklų bloką “Lietuvai – 1000 metų”. Šio bloko autorė – dailininkė Irma Balauskaitė, tiražas – 25,000 egzempliorių. Juos spausdino Vienos spaustuvė. Kasmet nuo 2001 m., artėjant valstybės šventei – Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo dienai, paštas išleidžia įsimintiną leidinį – pašto bloką, skirtą Lietuvos 1000-mečiui. Bloką sudaro šeši pašto ženklai, kurių kiekvieno nominalas 3 litai. Su pašto bloku išleisti ir pirmosios dienos vokas bei suvenyrinis lapas. Numatoma, kad tęstinė pašto bloko laida “Lietuvai – 1000 metų” bus baigta leisti 2009 m.

NEPRANEŠAMI NUSIKALTIMAI

Nors oficiali statistika teigia, kad nuo nusikaltėlių pernai nukentėjo vos 1.3% Lietuvos gyventojų, naujausia apklausa parodė, kad šis skaičius net 46 kartus didesnis. Iš 60% nukentėjusių atsiliepusių teisėsaugos institucijoms apie tai pranešė vos 11%. Tuo tarpu pastarosios užregistravo vos 0.4% visų veikų, kurias žmonės suvokia kaip nusikalstamas. Nusikalstamumo pasisaugojimo centro užsakymu atlikta tyrimų firmos “Vilmorus” apklausa parodė ypač ryškius skirtumus tarp oficialių skaičių ir tikrovės. Teisėsaugos institucijos pernai užregistravo 39,428 nusikalstamas veikas Lietuvoje. Proporciniai apskaičiavimai rodo, kad realaus nusikalstamumo įvertis pernai buvo 223 kartus didesnis negu oficialios statistikos duomenimis. Dažniausiai žmonės apie nusikaltimus nepraneša, nes mano, kad policija nieko nedarys arba nieko negali padaryti. Be to, žmonės tingi atvykti į policiją ir oficialiai patvirtinti pranešimą, o vien telefonu gauti pranešimai neregistruojami. Pagal įvairias kitas apklausas nesaugiai Lietuvoje jaučiasi tris kartus daugiau gyventojų nei saugiai. Daugiausia atsiliepusių nukentėjusių nuo viešosios tvarkos pažeidimų (48%), vagysčių (16%), turto sunaikinimo ar sugadinimo (8%) bei kyšininkavimo (7%).

INFLIACIJA

Europos sąjungos statistikos agentūra “Eurostat” praneša, kad sąjungoje metinė infliacija birželio mėnesį pakilo nuo 4% iki 4.3%. Prieš metus infliacijos lygis siekė 2.1%. 2008 m. birželį žemiausia metinė infliacija buvo Olandijoje (2.3%), Vokietijoje ir Portugalijoje (3.4%), o aukščiausia Lat-

vijoje (17.5%), Bulgarijoje (14.7%) ir Lietuvoje (12.7%). Palyginti su gegužės mėnesiu, metinė infliacija išaugo 21 ES valstybėje, 2-ose nepakito, o 3-ose nukrito. Žemiausias 12 mėn. vidurkis 2008 m. birželį buvo Olandijoje (1.7%), Jungtinėje karalystėje (2.4%), Danijoje ir Švedijoje (2.6%), o aukščiausia Latvijoje (14.5%), Bulgarijoje (11.7%) ir Estijoje (9.7%).

DAUGIAU VAIRUOTOJŲ

Šių metų pirmame pusmetyje VI “Regitra” egzaminų centruose vairavimo praktikos egzaminus išlaikė ir įgijo teisę vairuoti lengvuosius automobilius 40,382 žmonės, 37% daugiau nei tuo pačiu metu pernai. Egzaminus šiemet iki liepos 1 d. išlaikė 1,503 asmenys. Iš viso per pirmąjį šių metų pusmetį egzaminų centruose buvo išlaikyta 48,400 vairavimo praktikos egzaminų, 26,300 jų išlaikė vyrai, 22,100 – moterys. Padidėjusi gyventojų susidomėjimą kelių transporto priemonių vairavimu lėmė naujos Lietuvos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo nuostatos, pagal kurias nuo š. m. liepos 1 d. pradedantiesiems vairuotojams išduodamas dvejus metus galiojantis vairuotojo pažymėjimas. Keisdama pradedančiojo pažymėjimą į nuolatos galiojantį, “Regitra” privalės tikrinti informaciją, ar pradedantysis vairuotojas yra baigęs papildomus vairuotojų mokymus.

NERŪKANTIS EUROPIETIS

Tarptautinio konkurso “Nerūkantis europietis 2008” rengėjai pastebi, kad Lietuvoje mažėja rūkančių vyrų, bet daugėja rūkančių moterų, ypač dirbančių kūrybinį darbą. Konkurso baigmė paliudijo, jog iš 13 metų rūkyti tik 4 – moterys. Šių metų pradžioje projektą “Nerūkantis europietis” pradėjo Europos pagalbos metantiems rūkyti tinklas, jame dalyvauja 11 Europos sąjungos šalių, tarp jų ir Lietuva, vienintelė iš trijų Baltijos valstybių. Lietuvoje konkurse dalyvavusių buvo 82. Iš 13 baigmės siekiančių, konkursą burtų keliu laimėjęs Gintas Bliuva pelnė kelionę į Amsterdamą, kur rugsėjo mėn. vyks tarptautinio konkurso apdovanojimai. Lietuvos laimėtojas Europos konkurse gali laimėti “Nerūkančio europiečio 2008” titulą ir 15,000 eurų atostogų čekį. Pasak Valsybinės tabako ir alkoholio kontrolės koalicijos prezidento A. Verygos, Lietuvoje rūkymas mažėja jau aštuoneri metai, nuo 2000 m., kai įsigaliojo rūkalų reklamos draudimas. **RSJ**

LIETUVIŲ TELKINIULOSE

Iš arti pamatėm Sibira

Apie jį kalbėjo ten buvęs Justinas Riškus

EDVARDAS ŠULAITIS

Minint Gedulo ir Vilties dieną, tragiškuosius birželio įvykius, jaunas istorijos mokytojas iš York gimnazijos Elmhurst (IL) Justinas Riškus vaizdais ir pasakojimais supažindino Cicero (IL) ir apylinkių tautiečius su tolimesne praeimi, kuri jam atsiskleidė dalyvaujant “Misija Sibiras–2006” ekspedicijoje.

Justinas buvo vienas iš dviejų Amerikos lietuvių jaunuolių, kurie 2006-ųjų rugpjūčio 7-21 dienomis kartu su Lietuvos jaunimo grupe leidosi tolimon kelionėn į Sibira, kur prieš daugiau negu pusę amžiaus buvo ištremta šimtai tūkstančių mūsų tautiečių. Justinas ir kiti šios grupės nariai aplankė tremtinių kapus šiaurės Rusijos Komijoje, lankėsi Vorkutoje, Intoje ir kitur. Tą vasarą iš viso Sibire viešėjo trys ekspedicijos iš Lietuvos (ketvirtosios neįsileido Rusijos pareigūnai). Grupių pagrindinis tikslas buvo senųjų lietuvių kapaviečių sutvarkymas. Organizacinį darbą atliko Lietuvos jaunimo organizacijų taryba (LIJOT), kuri rūpinosi lėšų surinkimu kelionei. Beje, J. Riškaus kelionės išlaidas apmokėjo JAV Lietuvių bendruomenė. Jaunas vyras Cicero lietuviams parodė profesionaliai paruoštą trumpą vaizdajuostę apie šią kelionę. Vėliau jis rodė vaizdus iš įvairių tremtiniais apgyvendintų Sibiro vietovių, tarp jų – ir iš keleto išlikusių tremtinių lagerių.

Ekspedicijos metu jauniems lietuviams pavyko sutikti ir pasilikusių gyventi Sibire tremtinių. Jaunuoliai daugiausia domėjosi žuvusiųjų kapais, kurie šiandien nie-

Iš Gedulo ir vilties minėjimo Cicero, IL. Stovi kalbėtojas Justinas Riškus su savo motina Rasa ir tėvu Jurgiu. Prie jų Cicero lietuvių veikėjos O. Baukienė (kairėje) ir M. Remienė

kieno neprižiūrėti, tik išvykę iš Lietuvos metu jie šiek tiek yra aptvarkomi. Dauguma tų kapų pažymėti tik numeriais – čia palaidotų žmonių vardai ir pavardės nežinomi. Vienoje iš Justino rodytų nuotraukų buvo matyti didelis smėlio laukas, kuriame buvo palaidota nemažai tremtinių. Šiandien, kai tas smėlis naudojamas statyboms, čia užtinkama nemažai tremtinių kaulų...

Žuvusiems uždegtos žvakės

Birželio 8 d. rytą Šv. Antano parapijos šventovėje kun. dr. Kęstutis Trimakas aukojo šv. Mišias, po kurių jų dalyviai ėjo į parapijos salę minėti programai. Čia susirinkusius rengėjai – JAV LB Cicero apylinkės valdybos nariai – pradžioje pavaišino kugeliu, pyragu ir kava. Minėjimo programą Cicero, įvykusią birželio 8 d., pradėjo JAV LB Cicero apylinkės pirmininkas Mindaugas Baukus. Audronė Bernatavičienė padėklamavo tai temai skirtą liūdno eilėraščio posmą, o Aldona Zailskaitė visus pakvietė maldai. Žuvusiems prisiminti žvakes uždegė muzikė Vilma Meilutytė.

tė ir paskaitininkas J. Riškus.

Tautiečiai klausinėjo apie Sibira

Po žvakių uždegimo jis ir buvo pristatytas, paminint jo pasiekimus moksle. 2005 m. jis įgijo bakalauro laipsnį Purdue universitete West Lafayette, IN, o 2007 m. Illinois universitete (UIC) gavo pedagogikos bei istorijos dėstymo magistro laipsnį. Šiuo metu Justinas mokytojauja York gimnazijoje Elmhurst, IL. Buvo paminėta, kad jis priklauso JAV LB Lemonto skyriui, bendradarbiauja spaudoje rašydamas *Lithuanian Heritage* ir *Bridges* žurnalams. Apie savo išpučius iš Sibiro jis ne kartą yra pasakojęs Čikagoje, jos apylinkėse, o taip pat baltiečių konferencijoje Vašingtone. Po pranešimo ir vaizdų rodymo J. Riškus susilaukė nemažai klausimų iš dalyvių. Girdėti ir matyti dalykai negalėjo nejaudinti susirinkusiųjų, ypač jaunesnių, kurie apie tai nedaug arba visai nieko nežinojo. (Ntr. E. Šulaičiū)

Hamilton, ON

A.a. MARIJOS CHOROMANSKIENĖS atminimui, užjausdami dukras Daną (Henry), Reginą ir sūnų Algį bei gimines, *Pagalbai Lietuvos vaikams* aukojo: \$40 – A. Stanaitienė; \$20 – E. Beržaitienė, A. Bungardienė, E.K. Gudinskai, H.J. Otto, F.A. Pietrantonio, R. Pleinienė, J.Z. Rickai; \$10 – F. M. Gudinskai, I. Vaičionienė. Už visas aukas dėkingas – “*Pagalba Lietuvos vaikams*” komitetas

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING
PRIEŠSEZONINIS ORO VĖSINIMO SISTEMŲ
PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKEITIMAS
Skambinti
R. Jareckui
Tel. 416-370-3539 arba 416-825-3328

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
Fondas
Foundation
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1 Tel.: 416-889-5531

Elektroninis paštas: klfondas@on.aibn.com

Per 46 metus Jūsų sutelktas 4.94 mln. dol. Fondo pagrindinis kapitalas davė 3.15 mln. dol. pelno lietuvių išlaikymui Kanadoje, humanitarinei pagalbai Lietuvoje bei stipendijoms lietuvių studentams.

**Remkime Kanados lietuvių fondą
ir prisiminkime jį savo testamentuose!**

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p.
Telefonas atsakomas nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.p.p.
Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED

Associate Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelė Šalvaitytė, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.

Ji mielai jums patarnaus.

Nemokamas **1-888-657-4844**

Darbo **705-445-8143**

Elektroninis paštas: salvaitis@bmts.com
Tinklalapis: www.homesgeorgianbay.com

Rochester, NY

Parapijos 100-metis

Šv. Jurgio parapija, inkorporuota vyskupo McQuaid 1908 m., minės savo gyvavimo 100-ąsias metines 2008 m. spalio 10-12 d.d. (Columbus Day savaitgalis JAV-se). Organizacinis komitetas, kuriam pirmininkauja B. Litvinienė, yra numatęs įdomią programą. Penktadienio vakare bus susipažinimo vakaras, o šeštadienį – priėmimas ir pokylis Rochester Convention Center patalpose. Šventės baigmė – iškilmingos Mišios Šv. Jurgio šventovėje, 545 Hudson Avenue.

Istorinė Šv. Jurgio parapija jau 100 metų buvo religinio ir kultūrinio gyvenimo centras, padėjęs savo parapijiečiams išlaikyti lietuviybę per įvairias organizacijas – chorą “Putinas”, radijo programą “Dainos aidas”, skautų, tauti-

Šv. Jurgio lietuvių šventovė – religinio bei kultūrinio gyvenimo centras Ročesteryje, NY

nių šokių, teatro grupės ir literatūros būrelius. Metų eigoje parapijiečiai rėmė Lietuvą, jos kelią į nepriklausomybės atkūrimą ir demokratiją, kad jos gyventojai turėtų tas pačias pilietines ir religines tei-

ses, kurios yra puoselėjamos JAV-se. 100-mečio šventė bus proga prisiminti ir pagerbti įvairias parapijiečių kartas, kurios prisidėjo prie Šv. Jurgio veiklos ir išsilaikymo. Tai bus taip pat proga atnaujinti pažintis ir ryšius su parapija. Informaciją apie programą teikia organizacinio komiteto pirm. B. Litvinienė tel. 585 342-9468. **Inf.**

A.a. ALGIRDAS STANKUS-SAULAITIS mirė staiga Yale-New Haven ligoninėje, JAV Connecticut valstijoje, š.m. liepos 11 d. Torontiečių a.a. Antano ir Gražinos Stankų sūnus gimė Toronte 1950 m. rugpjūčio 19 d. Baigė Toronto universiteto St. Michael's College, įsigijęs istorijos ir filologijos bakalauro laipsnį, vėliau bibliotekininystės srities magistro laipsnį Southern Connecticut universitete. Jis dirbo įvairiose bibliotekose Niujorke ir Connecticut valstijoje, pastaruoju metu – Canterbury School. Liko žmona Marytė Stankus-Saulaitė (Oakville, CT), brolis Gediminas (Beeton, ON), brolinė Irena, sūnėnai Andrius ir Aleksandras, sesuo Gina Toronte, pusbroliai ir pusseserės JAV ir Lietuvoje, Marytės brolis kun. Antanas Saulaitis, SJ, (Lemont, IL). Norintys pagerbti jo atminimą yra kviečiami aukas siųsti Tėvų jėzuitų “Baltic Project” (12690 Archer Ave., Lemont, IL 60439) arba Canterbury School (101 Aspetuck Ave., New Milford, CT). **Inf.**

LIETUVIAI PASAULYJE

JAV

Filadelfijos, PA, LB apylinkės metinis susirinkimas įvyko birželio 8 d. Šv. Andriejaus parapijos salėje. Jam pirmininkavo valdybos kopirmininkai Roma Krušinskienė ir Virgus Volertas, sekretoriavo Eglė Garalevičienė. Buvo padaryti valdybos veiklos, išdo ir revizijos komisijos pranešimai. LB apylinkės valdyba surengė Lietuvos nepriklausomybės švenčių minėjimus, įskaitant ir sibirinių trėmimų sukaktį. J. ir L. Kazlauskų koncertu paminėjo Amerikos lietuvių fondo 45-rių metų sukaktį, surengė Jurgitos Šeduikytės koncertą. Kalbėta taipgi apie radijo valandėlės “Bendruomenės balsas” ir V. Krėvės mokyklos veiklą. Išd. Daina Krivickaitė pranešė, kad išde yra 14,000 dol., “Bendruomenės balso” koordinatore priminė, kad po 22 m. darbo yra nutarusi pasitraukti iš pareigų, kai rugpjūčio 24 d. pasibaigs pasirašyta sutartis su WNWR radijo stotimi. Radijo valandėlės išd. Gediminas Dragūnas pranešė, kad išde yra 3,475 dol., kurių užteks iki sutarties pabaigos. Susirinkimas nutarė ne nutraukti radijo valandėlės. Ištirti sąlygoms išrinkta komisija: Jūratė Stirbienė, Teresė Gečienė ir Antanas Krušinskas. V. Krėvės lituanistinę mokyklą lankė 15 mokinių. Tikimasi, kad ateinančiais mokslo metais mokinių padaugės. Mokyklos išd. Gintarės Gečytės-Akely pranešimu, mokyklos išde yra 19,400 dol. (gautas a.a. Juozo Kalinausko 10,000 dol. palikimas). Mokyklos vedėja – Jūratė Vrubliauskienė. Susirinkimas baigtas sudainuojant *Lietuva brangi*.

Australija

Australijos LB apylinkių pirmininkų ir kitų atstovų suvažiavimas įvyko birželio 7-8 d.d. Melburne. Jame buvo svarstomi kultūros, švietimo, lituanistinių mokyklų reikalai, Australijos lietuvių dienos, įvyksiančios šių metų pabaigoje Sydney mieste. Į suvažiavimą atvyko Geelong, Melburno, Sydney, Kanberos LB apylinkių atstovai. Pirmajam posėdžiui vadovavo ALB valdybos pirm. Birutė Prašmutaitė. Tartasi dėl Australijos lietuvių dienų, būsimos ALB tarybos suvažiavimo, Australijos lietuvių bendruomenės apžvalgos, kurią rašo prof. Liuda Popenhagen. Plačiai diskutuota Adelaidėje esančio ALB archyvo reikalais – kaip jį papildyti ir išsaugoti. Po gardžių pietų programa buvo tęsiama toliau, vadovaujant Loretai Čižauskaitei-Tigani. Dennis Gaylard kalbėjo apie naujuosius ateivius iš Lietu-

vos. Diskusijose nutarta, kad ALB krašto valdyba neneigs ir neskaitins naujos emigracijos iš Lietuvos.

Sekmadienį, birželio 8, Šv. Marijos Jūrų Žvaigždės parapijos salėje (šventovė remontuojama) Mišias atnašavo ir patriotinį pamokslą pasakė kun. Algis Šimkus. Per pamaldas giedojo parapijos choras, vadovaujamas Zitos Prašmutaitės. Papietavus vyko trečiasis posėdis, vadovaujamas Birutės Prašmutaitės. Kalbėta apie dvigubą pilietybę. Nutarta, kad Australijos lietuvių vardu šiuo klausimu būtų parašytas pareiškimas Lietuvos vyriausybei, siūlant pakeisti vyriausybės požiūrį į užsienyje gyvenančius tautiečius. Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas prie Lietuvos vyriausybės, prašant ALB krašto valdybai, paskyrė lėšų atsiųsti vienam mėnesiui mokytoją iš Lietuvos. Jis/ji aplankys visas lituanistines mokyklas Australijoje ir teiks patarimų mokykloms. Kilo diskusijos – pasakyta, kad ateityje turėtų būti iš anksto apsvarstyta ir numatyta, ko labiausiai lituanistinėms mokykloms reikia. Paskutiniam posėdžiui vadovavo Lilija Kozlovskienė. Ji kalbėjo ir apie Lietuvos tūkstantmečio paminėjimą Australijoje.

Gudija

A.a. Jadvyga Kasevičienė, 78 m. amžiaus, uoli Gervėčių krašto darbuotoja, mirė gegužės 10 d. Girių kaime. Ji buvo, kaip rašoma *Lietuvių godo*se, dosniai apdovanota įvairiais gabumais. Buvo sumani audėja, dainininkė, giedorė, vaidinimų rengėja. Ant Ašmenos upės kranto organizuodavo Joninių šventes, kasmet Girių kaime rengdavo Žolinės šventę. Jos pastangomis buvo tvarkoma Girių koplytelė, kapinaitės, aplinka prie Vytauto Didžiojo paminklo. Ji taipgi subūrė Girių ir Knystaškių kaimo moteris į liaudies ansamblį “Žilvitis”. Puoselėjo senaisiais savo krašto dainas, su seserimi Malvina sukūrė “Gervėčių giesmę”, tapusią šio krašto himnu. Ji kovojė dėl lietuviškų pamaldų Gervėčių šventovėje, jaudinosi dėl gimtojo krašto ateities, kėlė apsnūdusius ir pasimetusius, stengdamasi juose įžiebtį tėvynės meilę. Velionė palaidota Girių kapinaitėse. Jos liūdi vyras Henrikas, dukros Danutė ir Audrutė bei sūnus Vytas su šeimomis, sesuo Malvina, kiti artimieji ir visi jos kraštiečiai. Užuojautą velionės šeimai bei artimiesiems pareiškė Gervėčių krašto klubas, Gervėčių krašto lietuvių bendruomenė, Rimdžiūnų lietuvių vidurinė mokykla, laikraštis *Lietuvių godos*. **JA**

SU ŠTURMU
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU
905•271•8781
PETRAS ŠTURMAS
Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

Jūsų paslaugoms atidaryta antra – nauja stomatologinė klinika

Waterside DENTAL **9thLine Dental**

Dr. Gintarė Sungailienė
(905) 271-7171 (905) 785-3900
115 Lakeshore Road E. 104-3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, ON L5G 1E5 Mississauga, ON L5N 0A5
www.watersidedental.ca www.9thlinedental.ca

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose -

TALKA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax. 905 544-7126

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 59 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ: kasd.pal.čekių sąsk. iki ..0.75% santaupas1.00% kasd. pal. taupymo s1sk. .0.75%	PASKOLAS Asmenines nuo6.15% nekiln. turto 1 m.6.15%
--	---

INDĖLIAI:
90 dienų indėlius2.00%
180 dienų indėlius2.25%
1 m. term. indėlius2.85%
2 m. term. indėlius3.35%
3 m. term. indėlius3.80%
4 m. term. indėlius4.00%
5 m. term. indėlius4.10%

RRSP ir RRIF (Variable)1.00%
1 m. ind.2.85%
2 m. ind.3.35%
3 m. ind.3.80%
4 m. ind.4.00%
5 m. ind.4.10%

•**Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai**

•**Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mln. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu**

Sekite kasdienę informaciją apie nuošimčius TALKOJE MASTER CARD KREDITO KORTELĖ - INTERAC KORTELĖ TINKLAPIS: www.talka.ca

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

Lougheed Funeral Home
Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury Ontario

Atgimimo dienų poetas

Kęstutis Genys (1928-1996) – aktorius, poetas, laisvės šauklys, o drauge paprastas, šiltas ir jautrus žmogus. Paskutiniame savo poezijos rinkinyje *Po Svarstyklių ženklų* (1996), pasirodžiusiame vos porai savaičių praėjus po autoriaus mirties, Kęstutis, vietoj pratarinės ar įvadinio žodžio, jautė pareigą išreikšti padėką: “Dėkoju Motinai Lietuvai, mane pagimdžiusiai, savo Tėveliams, broliams, sūnui, Lolitai, mano draugei, kartu su manim nešusiai maną-jį nevilties kryžių. Dėkoju, ir visų jūsų – mylėjusių mane, kentėjusių dėl manęs – prašau, meldžiu atleidimo”.

Žodžiai, užrašyti prieš 20, 30, 50 metų, tebe-skamba aktualiai ir šiandien. Pranokti savąjį laiką, socialines farmacijas ir išsiųsti bendražmogiškoje, virš gyvenimo empirikos pakilusioje egzistencinėje plotmėje – tikro talento liudijimas ir išliekančio meno įrodymas.

Jau šviečiasi dangus. Prigeso žodžiai.

Grįžtu į savo ryto saulę – į Tenai.

Kur liko mano tėviškė, kur liko sodžius,

Kur mano artimieji, broliai ir Tėvai.

Grįžtu atgal į baltą, žydinčią giraitę,

Į savo lopšį – į palaimintus sapnus,

Į pasimatymą, kur lauks manęs mergaitė,

Grįžtu į praeitį... O iš tikrųjų – į kapus.

Grįžtu į ten, kur prasidėjo mano kelias,

Erškėtrožėmis nubarstytas ant kalvos, –

Per savo kryžkalnį, per nusiaubtą gyvenimą –

Grįžtu. Karališkas vainikas ant galvos.

Grįžtu. Už horizonto... Žemė niekieno...

Už horizonto – neįvardinta Sala.

Ko mes ieškojome?.. Ko siekėme?..

----- Kapų Tyla.

Tremtiniai

Jūs nebuvot vieni, vieniši tremtyje –

Kas prie Laptevų jūros, o aš – Maskvoje.

Jus ten žudė, kankino, marino badu;

Mane žudė Maskva – mokė būt artistu.

Kas išliko gyvi – tie sugrįžom namo,

Sugrįžau aš taip pat į namus iš Maskvos.

Bet ir čia, kaip ir ten, mūsų laukė tremtis –

Ta pati vergija, ta pati nelemtis.

Ta pati nevalia, ta pati nedalia.

Aš buvau su Jumis visą laiką šalia.

Neišmokau vaidinti, neišmokau meluot,

Neišmokau aš, ne, kad laimingas nuduot.

Užkankinti kankinti – gyvai negyvai

Mano seserys, broliai ir mano tėvai.

Jūsų nevilį aš surašiau eilėmis.

Aš neišdaviau Jūsų. Buvau su Jumis.

Manasis pašaukimas buvo Dievo Žodis,

Kurį į savo kalbą gimtąją verčiau.

Vertimai – blankūs, ir todėl žmonėms nerodžiau,

Juos išsivertęs vienas sau pačiam skaičiau.

Manasis pašaukimas – Lietuva, jos meilė

Rusenanti manoj širdy kaip žarija.

Meluotos buvo rolės, o nemeluotos – eilės,

Jos visos buvo surašytos sąžinė švaria.

Manasis pašaukimas – ugnimi ant kryžiaus

Įsiliepsnojo, kad pavirščiau pelenais,

Kad vėl, į savo žemę gimtąją sugrįžęs,

Prisikėlimo Žodį skelbčiau iš tenai.

Manasis pašaukimas liks ant šitų lapų –

Nebylios juodos raidės baltame fone.

Jos kaip sargybiniai stovės prie mano kapo

Ir jums primins kadais gyvenusį mane. (1979)

Kęstutis Genys yra išskirtinis mūsų kultūros reiškiny. Tai didelio, neeilinio talento kūrėjas, nesutikęs savo įsitikinimų aukoti dėl garbės, patogumų, karjeros. Daugiau kaip 40 metų jis atkakliai rašė “į stalčių” ir nemėgino taikstyti prie okupanto primestų literatūrinio žaidimo taisyklių. Toks “lite-

ratūrinio partizano” kelias, savaime suprantama, negalėjo nepalikti pėdsakų jo žodžio kūryboje – Kęstučio Genio eilėraščiai neturi rafinuotiems poetams būdingo saloninio intymumo, minties įmantrybių, stilistinio glotnumo. Mūsų poezijos žemėlapyje Kęstutis Genys stovi kažkur tarp Bernardo Brazdžionio ir Pauliaus Širvio: su Brazdžioniui būdingu herojinio išipareigojimu ir tribūno laikysena, o kartu persiėmęs Širvio išraiškos paprastumu ir žodžio rupumu.

Iš savo strofų jis žvelgia, nelyginant budrus partizanas, ką tik išėjęs iš bunkerio – truputį susivėlęs, su lietuviška kario uniforma ir karabinu rankoje, bent kiek apkibęs spygliais, samanomis, bet šviesių akių, giedro veido ir tiesaus žvilgsnio. Per visą okupacijos laikotarpį jis stovėjo mūsų kultūros garbės sargyboje: *Mano šautuvas – žodis, / Šoviniai mano – eilės. / Aš sargyboje stoviu, / Aš – eilinis kareivis. / Dievo man įsakyta, / Dievo man patikėta – / Kol iš-auš Laisvės rytas / Aš turėsiu budėti.*

Ir budėjo jis 40 metų! Nuo pat 1947-ųjų iki Atgimimo. Pirmąjį rinkinį *Ugnies kryžius*, pagrindžio sąlygomis rengtą dar 1987 metais, nelegaliai išleido “grupelė paprastų poligrafijos darbininkų” jau prasidėjus Atgimimui. 1990 m. “Varpo” leidykla Kaune 5,000 egzempliorių tiražu išleido rinkinį *Lietuva – tai sąžinė*. 1994-aisiais spaustuvė “ab” parengė didesnę Kęstučio Genio kūrybos pluoštą *Neišduokim Lietuvos* (tiražas 2,000 egz.). Dar po metų, nedideliu vos 200 egz. tiražu, pasirodė rinkinėlis *S.O.S.* (leidėjas nenurodytas). 1996 m., jau po autoriaus mirties, “Vaga” išleido poezijos rinktinę *Po svarstyklių ženklų*.

Kęstučio Genio poezija, skaitant ir be Atgimimo euforijos, tebejaudina. Jaudina savo brandžiu bendražmogiškuoju matmeniu, iškeliančiu ją virš socialinių sąjūdžių, politinių kampanijų, greit nuvertėjančios patriotinės retorikos. Vertingiausioji jos dalis, išaugusi iš turtingos lietuvių lyrikos tradicijos, reflektuoja žmogaus būtį, ieško jo buvimo prasmės, grožio ir meno prigimtinės paslapties.

(Iš Vidmanto Valiušaičio straipsnio *Mano eilės – sargybiniai prie kapo*. Apgailestaujame, kad mūsų savaitraščio apimtis neleido išspausdinti viso velionį poetą nušviečiančio rašinio. Red.)

Komp. Vl. Jakubėno baletas “Vaivos juosta”

EDVARDAS ŠULAITIS

JAV lietuviai muzikos mylėtojai gerai atsimena kompozitorių Vladą Jakubėną ilgus metus gyvenusį ir kūrusį Čikagoje. Jis pasižymėjo įvairiapuse veikla: buvo ne tik muzikos kūrėjas, bet ir pedagogas, muzikos kritikas (daugiausia spausdino recenzijas

V. Jakubėnas

Drauge, Aiduose), akompanuodavo dainininkams Čikagoje bei kituose miestuose. Susidomėta pažvelgti į jo prieškariniais laikais Lietuvoje sukurtą muziką baletui, pavadintam *Vaivos juosta*, kuri dabar laukia statytojo.

Šio baletu pastatymo reikalu dirba vilnietė Irena Romintė-Skomskienė (gim. 1937 m.), buvusi chorvedė, Teatro ir muzikos muziejaus mokslinė bendradarbė. Nuo 1992 m. Čikagoje 1982 m. įsteigtos komp. Vlado Jakubėno draugijos Lietuvos skyriaus vedėja, vėliau vicepirmininkė, dabartinė pirmininkė.

Irena Skomskienė, šalia kitų Vl. Jakubėno kūrybos atgaivinimo Lietuvoje darbų, jau kuris laikas daug laiko pašvenčia jo baletu *Vaivos juosta* perkėlimo į didžiąją sceną reikalams.

Ji rašo: M.K. Čiurlionio Menų gimnazijoje įvyko užmiršto tautinio baletu muzikos perklausa. Tai prieškarinės Lietuvos autorių – mūsų literatūros klasiko V. Krėvės-Mickevičiaus (libretas) ir kompozitoriaus impresionisto Vlado Jakubėno baletas *Vaivos juosta* (1943).

Perklausoje dalyvavo Baletu mokyklos direktorė Jolanta Vimerytė, choreografas Vytautas Brazdylis, muzikologė Vytautė Markeliūnienė, kiti šios mokyklos pedagogai, kompozitoriaus Vlado Jakubėno draugijos pirmininkė Irena Skomskienė, LR Muzikos ir teatro akademijos prof. Petras Kunca, kompozicijos katedros doc. dr. Rimantas Janeliauskas, jo mokiniai kompozitoriai Jonas Jurkūnas ir Donatas Zakaras. Šių jaunų kompozitorių darbas ir

buvo perklausa: kompiuterinė baletu *Vaivos juosta* versija iš fortepijoninio klavyro. Tris mėnesius pašventę šio Lietuvai nepažįstamo kūrinio pademonstravimui meno specialistams, minėti jauni kompozitoriai puikiai imitavo “simfoninį orkestrą” ir nepriekaištingai atskleidė Vlado Jakubėno instrumentuotės turtingą meninių savybių paletę.

Ryškiai ir savitai suskambo baletu muzikinė dramaturgija, pagrindinių veikėjų ir kordebaletu muzikinės charakteristikos. Apskritai – tautiškumo ir modernizmo darni sintezė. Įspūdis buvo nekasdieniškas, prilygstantis atradimui. Todėl po perklausos kilo diskusijos. Prof. P. Kunca pabrėžė, kad keista ir nesuvokiama, kad toks neginčijamai vertingas kūrinys “guli” savo Tėvynėje beveik niekam nežinomas. Įvardinęs daugybę šio baletu muzikos privalumų, išraiškos priemonių grožį ir savitumą, prof. P. Kunca neabejoja, kad *Vaivos juosta* garantuotai su malonumu statytų visų Europos šalių muzikiniai teatrai, jeigu žinotų kokį meno lobį mes turim ir tuo nesinaudojam.

Vaivos juostos kompiuterinio variantu perklausos M.K. Čiurlionio menų gimnazijoje metu: kompozitoriai Jonas Jurkūnas, Donatas Zakaras, doc. dr. Rimantas Janeliūnas, muzikologė Vytautė Markeliūnienė, M. K. Čiurlionio menų gimnazijos baletu mokyklos direktorė Jolanta Vimerytė, choreografas Vytautas Brazdylis bei Muzikos ir teatro akademijos profesorius Petras Kunca

Kompozitorių “kalvės” maestro dr. R. Jenečiauskas, spaudai parengęs šio baletu fortepijoninį klavyrą (2006) iš autoriaus rankraščio (beveik išdilusio), pabrėžė išliekamąjį šio kūrinio vertę: tautiškumą, kuris šiame baletu išsiskleidžia vėlyvojo romantizmo muzikos bazėje, kartkartėmis inkrustuojant modernesnius skambesio elementus, ypač harmonijos srityje. Visuminis muzikos pobūdis išskirtinai vientisas, visur alsuojantis ta pačia lietuvių etnomuziką ataidinčia dvasia.

Baletu specialistų nuomone, šis veikalas tikrai yra vertas scenos ir jei atsirastų rėmėjas – *Vaivos juostos* atgimimas tikrai įvyktų. Bet tam reikia ne mažiau kaip vieno milijono Lt. Choreografo Vytauto Brazdylio nuomone, šis baletas yra reikalingas LNOBT scenos, nes nekelia jokių abejonių dėl savo meninių-idėjinių savybių tinkamumo dabarčiai.

Baletu mokyklos direktorė Jolanta Vimerytė įsitikinusi, jog tiek, kiek leidžia dabartinės šios mokyklos sąlygos – įmanoma pastatyti bent porą siutų iš šio baletu ir tą programą parodyti visiems Lietuvos miestams.

Taigi V. Jakubėno baletu *Vaivos juosta* pastatymo problema lyg ir pajudėjo iš mirties taško. Trūksta tik rėmėjų, kurie iš patriotinių motyvų padėtų atgimti taip nepelnytai užmirštam kūriniui. Karo metais beveik žuvęs (iš dalies sudegė partitūra, o choreografija dingo karo chaose) šis tautinis veikalas galėtų papuošti ir pradžiuginti visą Lietuvą.

“Aktualesnio idėjiškai ir meniškesnio kūrybiškai veikalo nerasime visoje lietuvių muzikos istorijoje, kurion *Vaiva* sovietmečiu net nepateko. Tada buvo karas ir pokaris, bet kas trukdo dabar *Vaivai* nešti įkvėpimą savo tautos kūrėjams?” – taip teigia Vl. Jakubėno draugijos Vilniuje pirm. I. Skomskienė.

Norintieji prie šio projekto prisidėti arba turintieji minčių šiuo reikalu gali kreiptis į Vl. Jakubėno draugijos Čikagoje pirm. Edvardą Šulaitį, tel. 708 652-6825, el.paštas: esulaitis@sbcglobal.net

Modris Tenisonas – Toronte

Modris Tenisonas, ilgametis Lietuvos ir Latvijos ryšių puoselėtojas, Latvių bendruomenės kvietimu, yra atvykęs į Torontą. Šio pedagogo, menininko vardas nesvetimas ir Lietuvai. Praėjusio šimtmečio 6-7 dešimtmečiu šis teatro režisierius sukūrė pantomimos grupę Kaune.

Kaunas visada buvo savotiškas kultūrinio pasipriešinimo centras. Ir Modrio Tenisono kūryba, moderni ir laužanti įprastą teatro sampratą, atskleidusi iškalingą žmogaus judesių raišką, nepaklususi jokiai ideologijai, tapo savotišku iššūkiu tuometiniam kultūros diktatui. Teatro mylėtojus Modrio Tenisono pavyzdys skatino nepaklusti kūrybinei rutinai, o ieškoti naujų saviraiškos formų ir kalbėti apie bendražmogiškas vertybes. Jo režisūros braižą galima atpažinti vėliau išgarsėjusių teatro režisierių E. Nekrošiaus, O. Koršunovo, R. Tumino ir kitų spektakliuose.

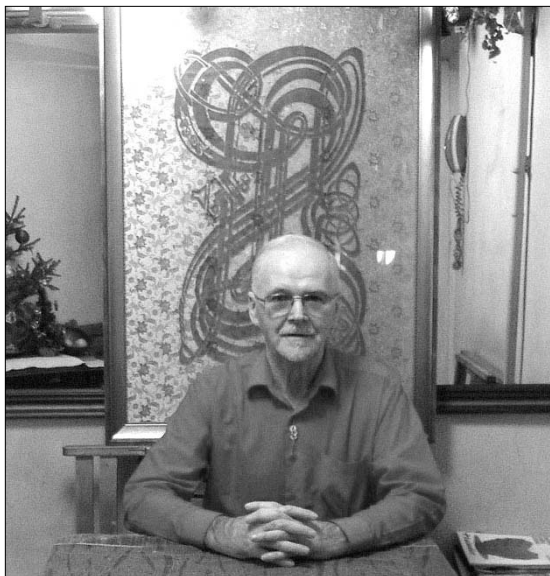
Po R. Kalantos susideginimo Kaune 1971 m., itin sugriežtėjus politinei cenzūrai ir diktatui, M. Tenisonas išvyko iš Kauno. Bet ir atsiveikinęs su Lietuva, jis liko mūsų valstybės bičiuliu, domėjosi jos kultūra ir etnografija, šių sričių poveikiu žmogui, jo asmenybei. Už nuoširdžias Lietuvos ir Latvijos kultūrų bendrystės paieškas ir jų skatinimą prieš penkerius metus Modris Tenisonas apdovanotas Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino riterio kryžiumi, jis laukiamas patarėjas ir mokytojas, rengiant etnografinės šventes, aiškinantis kitas baltų kultūros ypatybes.

Pirmą kartą Kanadoje M. Tenisonas lankėsi prieš dvidešimt metų. Dar daugelis vyresniųjų mūsų bendruomenės narių prisimena pokalbius su šiuo kultūros veikėju. O šis susitikimas galbūt ir jaunimui taps puikia proga susipažinti su įdomiais mūsų valstybės kultūros istorijos puslapiais ir kūrėjais, paskatins pažvelgti į Lietuvos tautinės kultūros raiškos formas nauju žvilgsniu.

Net ir skaudūs gyvenimo išbandymai nesusstabdė M. Tenisono kūrybinės veiklos, tik pasuko ją kita kryptimi. Dabar jis domisi baltų

etnokultūra ir menu, tiria šio meno ir filosofijos, ir psichologijos sąveikas, jų pasireiškimą žmogaus asmenybei ir jo dvasiniam augimui. Išsamiau apie tai galėsite išgirsti susitikime su šiuo įdomiu menininku.

Susitikimas, kurį rengia Toronto Lietuvių Namų kultūros komisija, įvyks rugpjūčio 10, sekmadienį, 2 v.p.p. Toronto Lietuvių Namuose.

M. Tenisonas, lietuvių ir latvių kultūros puoselėtojas, LDK Gedimino riterio kryžiaus kavaliereus (Nuotrauka iš asmeninio M. Tenison archyvo)

Visiems besidomintiems tautine kultūra ir jos išraiškos formomis svečias surengs dviejų dienų seminarą (rugpjūčio 16 ir 17 d.d.). Seminare bus aiškinama ornamento reikšmės ir jų atspindžiai kiekvieno žmogaus gyvenime, kalbama apie tautinės juostos raštus, simetrijos paslaptis ir žmogaus asmeninius ženklus, mokomasi juos skaityti ir suprasti, taip pat kurti etnografinę virtualinę juostą. Tad kviečiame į susitikimą su Modriu Tenisonu, į jo savotiškas etnokultūros pamokas.

S. Katkauskaitė

Apie retoriką

Dr. EGIDIJUS MAŽINTAS

Plačiausia prasme retorika laikoma masinio susižinojimo teorijos dalimi ir dažniausiai vadinamos susižinojimo teorija. Lietuvos Didžiojoje kunigaikštystėje retorikos disciplinos buvo privalomos visų vienuolynų mokyklų, kolegijų ir universiteto moksleiviams bei studentams. JAV pedagogikoje Retorikos kursai nuo 1948 m. privalomi visiems studijuojantiems. Retorika – tai kelias į savęs pažinimą ir dvasinių galių ugdymą. Žymiausi XX š. diktatoriai Frankas, Musolinis, Hitleris, Leninas, Stalinas, Trockis buvo ypač uolūs retorikos disciplinos studentai ir tapo profesionalais, padariusiais ypatingą poveikį XX š. istorijai. Jie daug dėmesio skyrė mimikai – tai veido, jo raumenų judesiams įvaldyti. Veide turi atsispindėti tai, ką sakome. Akmeninis veidas atitolina, baugina. Tačiau diktatoriai kalbėdami prieš minią nevengdavo rodyti ir tokį geležinį veidą ir nevengdavo mosuoti kumščiais (Musolinis). Tai padarydavo įspūdį didelėms masėms. Tačiau kalbėtojo veidą kartais turi sušildyti šypsena, nors visą laiką šypsotis (juo labiau dirbtinai) nedera.

Dažnai daugiau negu žodžiai pasako akys, jų žvilgsnis. Gestai – tai rankų mostai bei judesiai. Gestai, ypač emociniai, pagyvina kalbą, o informaciniai – ją papildo. Priglaudžiam ranką prie širdies – vadinasi, nuoširdžiai atsiprašome, pridėdame pirštą prie lūpų – duodame signalą “tylėk!”, arba štai mama toli esančiam vaikui šaukia, bet abejodama, ar išgirs, dar moja ranka į save (tai reiškia “prieik”) arba nuo savęs (“eik tolyn”). Kalbėtojas turėtų žinoti, kokia kalbinė raiška padeda patraukti klausytojų dėmesį. Jei auditorijos dėmesys

silpsta, tikslinga kelti retorinius klausimus, t.y. pačiam klausti ir pačiam atsakyti.

Lietuvos retorikos istorijoje žymiausias XX š. buvo prof. Augustinas Voldemaras, buvęs Lietuvos ministeris pirmininkas. Dauguma lietuvių, kaip ir skandinavai, gestikuliuoja santūriai, o meksikiečiai, prancūzai, italai gestus itin mėgsta. Levas Trockis Azijoje į bolševikų pusę patraukė 20,000 kareivių po vienos valandos retorikos paskaitos. Vėliau paaiškėjo, kad klausiusieji oratoriaus, nesuprato rusiškai, tačiau nežiūrint šio fakto, masiškai perėjo į raudonųjų stovyklą, į kurią ir agitavo retorikos genijumi vadinamas bolševikas-komisar. Gera kalbėti – reiškia kalbėti logiškai, o logiškai kalba tas, kas logiškai mąsto, kas turi ką pasakyti. Gera kalbėti – reiškia kalbėti sklandžiai, planingai, kalbėti įtaigiai, kur reikia, – vaizdingai. Kokias raiškos priemones vartosime, priklausys nuo to, kokio tipo bus mūsų kalba – pasakojimas, informavimas, svarstymas, samprotavimas ar agitavimas, raginimas imtis kokios veiklos.

Kiekviename viešajame pasirodyme kalbėtojas stengiasi dalinti kalbos kultūrą – kalbos taisyklumą, gerą stilių. Kalba – tai mūsų bendrosios kultūros ir išprusimo veidrodis. Kalbėtojas, kuris neišvengia elementarių kalbos klaidų, yra menkas autoritetas.

Retorika atsirado ir buvo išplėtotą jau senovės Graikijoje ir Romoje. Neprilygstami iškalbos meistrai buvo graikas Demostenas, romėnas Ciceronas. Pasakojama, kad didysis iškalbos meistras graikas Demostenas ankstyvojoje jaunystėje oratoriaus duomenų visiškai neturėjęs: jo balsas buvęs tylus ir silpnas, tarsena – prasta, darkomas greblavimo, dusulio. Norėdamas sustiprinti plaučius, jis kopdavęs į kalną, o balso stygas stiprinęs, tarseną taisęs deklamuodamas pajūryje ilgus tekstus, stengdamasis perrėkti bangų užesį.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Valstybės dienos proga prie Kauno pilies, tęsiant Pažaislio tarptautinio muzikos festivalio tradiciją, buvo suvaidintas spektaklis istorinė tema, Balio Sruogos istorinė drama *Kazimieras Sapiega*. Spektaklio režisierius – Vytautas Rumšas, scenografė Virginija Idzelytė-Dautartienė, kompozitorius – Antanas Kučinskas. Vaidino Rimantas Bagdzevičius, Saulius Balandis, Eglė Gabrėnaitė, Vytautas Rumšas, jn, Jūratė Viliūnaitė. Spektaklyje dalyvavo ir Kauno valstybinio choro artistų grupė (vad. Petras Bingelis), Renesanso muzikos ir šokių ansamblis “Banchetto musicale” (vad. Jūratė Vyčienė), raitelių grupė (vad. Edmundas Margevičius), Lietuvos muzikos ir teatro akademijos studentai (vad. Eglė Savickytė) bei ugnies efektų specialistai iš pirotechnikos firmos “Blikas”.

Istorinė drama “Kazimieras Sapiega” sukurta prieš septyniasdešimt metų. Teatrų scenose ji beveik nestatoma, nors pats autorius šią dramą laikė geriausiu savo kūrinium. Dramoje pasakojama apie XVII š. paskutiniojo dešimtmečio įvykius, kuomet, praėjus šimtmečiui po Liublino unijos, Lietuvos-Lenkijos valstybė išgyveno visiško pakrikimo laikus. Režisieriaus V. Rumšo teigimu, *Kazimieras Sapiega* yra kūrinys apie pačią didžiausią nuodėmę – puikybę. “Ne didikai, bet paprasti žmonės yra visko pradžia ir pabaiga. Nebus jų, nebus ir Lietuvos”.

Vilniaus paveikslų galerijoje gegužės 28 d. buvo surengtas susitikimas su meno tyrininke dr. Marija Matušakaite. Ji pasakojo apie savo ilgametį menotyras, meno istorijos darbą, dailės mįsles, atradimus. Yra parašiusi keliasdešimt mokslinių straipsnių, Lietuvos kultūros istorijai reikšmingų knygų: *XVI-XVIII a. portretas Lietuvoje* (1984), *Senieji Lietuvos kunigaikščių portretai* (1997), *Procesijų altorėliai Lietuvoje* (1998), *Apranga XVI-XVIII a. Lietuvoje* (2003), *Senoji medžio skulptūra ir dekoratyvinė drožyba Lietuvoje* (2003), *Karalienė Barbora ir jos atvaizdai* (2005).

Naujausia dr. M. Matušakaitės, vienos žymiausių ir autoritetingiausių Lietuvos didžiosios kunigaikštystės (LDK) tyrinėtojų, knyga – pernai išleista *Lietuvos skulptūra iki XVII a. vidurio*, buvo aptarta susitikime. Vakaro dalyviai turėjo progos sužinoti apie meno istorijos naujienas, sukaupias šiame leidinyje. Knyga aprėpia ir netikėtas teritorijas – Gudiją ir Ukrainą – liudijančias visos LDK užmarštin nustumtą gotikinę ir renesansinę

skulptūros paveldo turtą.

Audrys Antanaitis, radijo ir TV žurnalistas, Lietuvos esperantininkų žurnalistų draugijos vadovas, Vilniuje vykusiame Pasaulio esperantininkų žurnalistų kongrese tapo išrinktas Pasaulinės esperantininkų žurnalistų draugijos pirmininku. Diplomotas filologas ir žurnalistas, turintis abiejų sričių magistro laipsnius, 49 metų amžiaus A. Antanaitis yra ir Lietuvos žurnalistų sąjungos (LŽS) pirmininko pavaduotojas.

Populiarusis vaikų ir jaunimo konkursas “Dainų dainelė” baigėsi su gegužės mėnesiu, o birželio 1-ją, Tarptautinę vaikų gynimo dieną, Vilniaus kongresų rūmuose įvyko baigiamasis “Dainų dainelės” koncertas su konkurso laureatais iš įvairių Lietuvos vietovių. Pirmuosiuose koncertuose paprastai dalyvauja iki 15,000 jaunųjų (nuo 3 iki 19 metų) dainininkų ir jiems talkinančių muzikantų. Konkursas tęsiasi apie pusmetį, ir per tą laiką Lietuvos televizija parodo 12 koncertų. Laureatus atranka komisija, vadovaujama maestro Virgilijaus Norikos. Nuo 1974 metų “Dainų dainelė” pasirodo kas antrus metus, šiemet jau 18-tą kartą. “Dainų dainelė” į didžiąją sceną atvedė tokius atlikėjus, kaip Vytautas Juozapaitis, Judita Leitaitė, Sigutė Trimakaitė.

XXXVI tarptautinis folkloro festivalis “Skamba skamba kankliai” buvo skirtas Baltijos jūros tautų styginiams liaudies instrumentams. Festivalyje dalyvavo Lietuvos (su *kanklėmis*), Latvijos (su *kuoklėmis*), Estijos (su *kanelėmis*), Suomijos (su *kantelėmis*), Norvegijos (su *langleikomis*), Lenkijos ir Slovakijos folkloro ansambliai. Per keturias festivalio dienas vyko daugiau kaip 30 renginių įvairiose salėse, šventovėse. Paskutinę festivalio dieną – Sereikiškių parke vyko “Keistų amatų kiemas”, tautodailininkų darbų mugė, vaikų folkloro šventė “Saulytė”, o parko scenoje iki sutemų koncertavo Lietuvos ansambliai ir užsienio svečiai.

Vienas iš “Nakties muzikos” vakarų festivalyje buvo skirtas XIX š. dainoms iš J. ir A. Juškų, Liudviko Rėzos, Simono Stanevičiaus dainų rinkinių, kurias šiuolaikiškai interpretavo vilniečiai Daiva ir Evaldas Vyčiniai bei “Keisto folkloro grupė” iš Kauno. Norintieji pajusti dainavimo malonumą galėjo aplankyti tradicinį Pasidainavimo vakarą, kur buvo dainuojama net su devyniolika Vilniaus folkloro ansamblių iš specialiai šiam vakarui išleisto dainorėlio su 200 dainų. **GK**

Prisikėlimo Kredito Kooperatyvas

3 Resurrection Rd. Toronto, Ontario M9A 5G1
Tel.: 416-532-3400 Fax: 416-532-4816
Anapilyje: Tel.: 905-566-0006 Fax: 905-566-1554

KASOS VALANDOS: pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštad. nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmad. nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: antrad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. nuo 12 v.d. iki 7 v.v. ir penktad. nuo 11 v.r. iki 6 v.v.; sekmad. nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.

AKTYVAI per 84 milijonus dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind.1.50%	Asmenines paskolas
180-364 d. term. ind.1.50%	nuo5.75%
1 metų term. indėlius2.00%	
2 metų term. indėlius2.50%	Sutarties paskolas
3 metų term. indėlius2.85%	nuo5.75%
4 metų term. indėlius3.10%	Nekiln. turto paskolas:
5 metų term. indėlius3.25%	Su nekeičiamu
1 metų "cashable" GIC2.50%	nuošimčiu
1 metų GIC-met. palūk.2.75%	1 metų5.25%
2 metų GIC-met. palūk.3.25%	2 metų5.40%
3 metų GIC-met. palūk.3.75%	3 metų5.50%
4 metų GIC-met. palūk.4.10%	4 metų5.80%
5 metų GIC-met. palūk.4.25%	5 metų6.05%
RRSP, RRIF "Variable"1.50%	
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.3.50%	Su keičiamu
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.3.85%	nuošimčiu
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.4.25%	1, 2, 3 metų ...4.75%
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.4.50%	
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.4.60%	Duodame CMHC
Taupomąją sąskaitą0.10%	apdraustas nekilnojamo
Kasd. pal. čekių sąsk. iki ...0.10%	turto paskolas
Amerikos dol. kasd. pal.	
taupymo sąsk.0.10%	Duodame komercines
Amerikos dol. GIC 1 metų	nekilnojamo turto paskolas
term. ind.1.75%	

KELIAUJANT Į EUROPA NEUŽMIRŠKITE ĮSIGYTI

AMEX EURO ČEKIŲ

NAUDOKITĖS "INTERAC-PLUS" KORTELE

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas
APLANKYKITE MŪŠŲ TINKLALAPĮ: www.rpcul.com

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

praneša, kad

SKYRIUS ANAPILYJE

vasaros metu

(nuo birželio 3 d. iki rugsėjo 1 d.)

NEDIRBS ANTRADIENIAIS

Ketvirtadieniais, penktadieniais
ir sekmadieniais skyrius toliau dirbs
įprastomis valandomis

FSFG Realty Corp. BROKERAGE*
5650 Yonge Street, Suite 1508
Toronto, ON M2M 4G3
Laima Slizauskas
pirkimo ir pardavimo atstovė
*Ruošiatės pirkti namą? Kreipkitės, nenusivilsite.
Turite sunkumų gauti paskolą? Kreipkitės, padėsime.*
TEL: 416-227-2000 416-803-9133 (neš.)
FAX: 416-227-2008 el.paštas: laimaslz@yahoo.ca
*Independently Owned and Operated, REALTOR®

ORTODONTĖ
Dr. Skaistė Našlėnaitė
D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCDC (C)
Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West
(prie naujos "PARAMOS")
Toronto ON, M8W 1C5
Tel. (416) 207-0885
Kviečiame mažus ir didelius!

Kartkartėmis aplankytasis Kaunas

GEDIMINAS KURPIS

Tęsinys iš 28 nr.

Vytauto ir Prisikėlimo šventovės

“Kunigaikščio Vytauto Didžiojo Švenčiausios Mergelės Marijos Ėmimo į Dangų Bažnyčia”, populiariai vadinama Vytauto šventove, man geriau patiko kai bokštas neturėjo tokio smailaus stogo. Pirmą sykį joje apsilankęs dar sovietmečiu, prie durų radau du bronzinius medalionus: viename buvo Vytauto Didžiojo portretas, kitame – Vytauto Didžiojo laikų Lietuvos žemėlapis, nuo Baltijos iki Juodosios jūros, o prie pat rytinės sienos ryškiai pažymėta Maskva. Man apie juos iš anksto jau buvo papasakota, kaip apie kokią šventenybę, kuri stebuklingai išgyveno sovietmetį. Dabar jie toje pačioje šventovėje perkelti į kitą vietą. Vėliau, berods 2000 m., grožėjaisi Kryžiaus kelių stotelėmis, padarytomis iš šiaudelių. Dabar jos pakeistos kitokiais paveikslėliais.

Kristaus Prisikėlimo šventovė, statyta visos Lietuvos pastangomis dar “smetonmečiu”, sovietiniais laikais buvo paversta dirbtuvėmis. Dabar ji vėl atiduota katalikams, gražiai baltai išdažyta, todėl ir sudomino mane ir mano bendrakeleivį praeitą vasarą ją apžiūrėti. Buvo karšta diena, patingėjome kopti pėsčiomis į kalną. Sumokėję po 50 centų, užvažiavome Žaliakalnio funikulierium. Tuojau užvažiavus pamatėme šventovę visame jos grožyje, bet vieta tarp jos ir funikulieriaus stotelės buvo nesutvarkyta, duobėta, lyg kokia žvyruobė.

Įėję pro šonines duris nusipirkome bilietus (po 5 litus), ir tyliai vokiškos gamybos keltu užvažiavome ant šventovės stogo. Į patį bokšto viršų užsikelti dar negalima ir, man rodos, pėsčiomis užlipti neleidžiama, bet ir nuo stogo – tokio didelio, kad ant jo būtų galima žaisti krepšinį – kairėje pusėje atsiveria gražus Kauno vaizdas: senamiesčio pastatai, šventovių bokštai, Laisvės alėja. Dešinėje – pramoninis rajonas ir daugiaaukščiai namai. Pasitelkus žiūronus, galima pamatyti visas Kauno išzymbes! Prie šventovės kairėje pusėje sulygintas ir pažvyrutas siauras ruožas su išdėstytais aštuoniomis juodo marmoro plokštėmis, kurių pirmoji jau turi vardą. Čia palaidotas prel. My-

colas Krupavičius, daug Lietuvai nusipelnęs politikas ir veikėjas, kurio palaikai neseniai buvo pervežti iš JAV į Kauną.

Laisvės alėja, “Metropolis” ir “Akropolio” šmėkla

Praleidę gerą valandą ant šventovės stogo, leidomės vėl funikulieriumi žemyn. Belaukdami, kada jis pajudės ir vėliau jau važiuojant, turėjome išklausyti konduktoriaus litaniją apie visokias blygybes, nutikusias jam pačiam, Kaunui, Lietuvai, visam pasauliui. Net šurpu pasidarė. Kažkodėl daug kas Lietuvoje nepastebi, kad šviečia saulė, krykštauja žaisdami vaikai, puikiai važiuoja funikulierius... Turbūt tai senas papratimas.

Nusileidę žemyn, užsukome į neseniai atnaujinto “Metropolio” valgyklą pavalgyti pietų. Atsisėdome prie staliuko lauke po skėčiu, gurkšnojome “Švyturį”, stebėjome žmones, vaikščiojančius po Laisvės alėją, kurią vietiniai žurnalistai vadina “Kauno gražuole”. Šalimais sėdėję, matyt vietiniai, diskutavo Laisvės alėjos problemas Kaune panemunėje pastačius naują “Akropolį”, didžiulį parduotuvių ir restoranų pastatą, koks Vilniuje jau seniai gyvuoja. Pasirodo, kad mažesnės parduotuvėlės, kavinės ir valgyklėlės keliai iš čia į “Akropolį”. Net jaunimas dabar pasimatymus skiria ne prie fontano Laisvės alėjoje, bet prie “Akropolio”. Dar viena blygybė atsirado!

Gegužės 23-24 d.d. Kaune buvo “Kauno dienos”, kurių metu buvo paminėtas 600 metų miesto savivaldos jubiliejus. Kunigaikštis Vytautas 1408 metų vasario 14 dieną suteikė Magdeburgo teises Kauno miestui – tai reiškė,

kad miestas nuo tada nepriklauso jokiai didikai, bajorui, ponui, turi teisę rengti turgus, kermošius, jomarkus, rinkti savo valdžią ir dar daug kitų privilegijų. Internete (*Delfi.lt* ir *Lrytas.lt*) buvo parodyti keli filmo klipai iš to minėjimo renginių.

Saunus minėjimas – šokiai, dainos, vėliavos, muškietai, kardai senovės karių rankose, o ypač įspūdingai atrodė naktį vykęs “Ugnies rato” šokis su deglais, lazeriais ir kitokia pirotechnika.

Įsitikinau dar sykį, kad Kaune yra daug gerų dalykų, tik reikia žiūrėti be “tamsių akių”. Juk ir Arvydas Sabonis yra iš Kauno.

Kai kitą sykį būsiu Kaune, neplanuoju eiti į “Akropolį”, bet ilgiau pasivaikščiosiu po Laisvės alėją, Kauno gražuolę. (Pabaiga)

Ntrs. G. Kurpis

SVEIKATA • MOKSLAS • ŠEIMA

Švedijos patirtis ir Kanados tikrovė

Neseniai grupė sveikatos specialistų atliko tyrimus Ontario provincijos slaugos namuose. Šis patikrinimas parodė, kad iš esančių 400 tokios rūšies įstaigų daugiau kaip pusėje (75%) slauga neatitinka valstybės reikalavimų. Sveikatos ministerija yra paskelbusi taisykles, rūpinantis slaugos namų globotinių mityba, sveikata ir gerove. Vienas iš patikrinimo dalyvių geriatrijos specialistas dr. Chr. Patterson nurodo pražangas. Dažniausiai pažeidžiami reikalavimai: globotiniai nemaudomi du kart per savaitę, neretas iš jų neturi net dantų šepetėlio. Per dažnai naudojamos fizinio suvaržymo priemonės (restraint), gausu aplaidumo atvejų, prižiūrint gyventojus, turinčius šlapinimosi sutrikimų (incontinence). Ankstesnių tyrimų skaičiai rodo, kad daugiau kaip trečdalis slaugos namų globotinių vienu ar kitu atveju yra patyrę fizinį suvaržymą. Suvaržymas dažniausiai siejamas su fiziniu sužeidimu, tai papildoma įtampa ir net nesavalaikės mirtys. Su šia priemone susijusi ir kita – per dažnas stiprių psichotropinių vaistų naudojimas. Tik keli pacientai buvo gavę reikiamą gydymo kursą.

Patikrinimo dalyvių išvada: Ontario provincijoje visų šių negerovių šaltinis – per mažas tarnautojų skaičius. Jis lyginamas tik su pietinių JAV valstijų šios paskirties įstaigų darbuotojų skaičiumi, kitur

padėtis daug geresnė. Apžvalgos autoriai lygina Ontario provincijos senų žmonių rūpybos įstaigas su Švedijos. Šioje valstybėje kiekvienas slaugos namų gyventojas gauna asmeniškai 6 val. visokeriopų – medicininių, asmeninės higienos, socialinio bendravimo paslaugų. Ontario provincijos slaugos namuose kiekvienam pacientui tenka ne daugiau kaip 3 val. slaugos ir priežiūros. Skirtumas ne tik laiko kiekis, bet ir paslaugų kokybė. Ontario provincijoje jas suteikia slaugos darbininkai, bet ne medicinos darbuotojai. Taupymas sukelia ir kitą problemą. Slaugos namų globotiniai dažnai gauna daugiau vaistų nei medicininės slaugos. Priežastis irgi paprasta: vaistų paskirstymas reikalauja mažiau darbuotojų nei atidesnė reikiama medicininė slauga.

York universiteto profesorė Pat Armstrong, padėjusi parengti šią lyginamąją studiją, teigia, kad tokius skirtumus tarp Ontario provincijos ir Švedijos socialinių įstaigų nulemia skirtinga valstybių sveikatos bei socialinės rūpybos politika ir filosofija. Švedijoje prisimenama, kad senatvė – neišvengiamas kiekvieno piliečio gyvenimo skirsnis. Čia viskas daroma, kad jis būtų kuo lengvesnis. Šioje valstybėje slaugos namai primena įprastus gyvenamuosius pastatus, 98% gyventojų turi privačius kambarius. Kambarių vienoje slaugos įstaigoje ne-

daug, kad būtų jaučiau, tarnautojai matytų visus savo globotinius. Darbuotojai su spėja pasirūpinti ne tik buitinais ir slaugos poreikiais, bet ir pabendrauti – pakalbėti, išgerti kavos kartu. Slaugos namų gyventojams įtampą kelia ne tik fizinė, bet ir socialinė atskirtis.

Ontario provincijoje sveikatos sistema, įvertinanti senus gyventojus su jų negalioimis kaip nepagydomus, neskliria pakankamai lėšų mediciniam aptarnavimui ir socialinei gerovei. Ontario slaugos namų darbuotojams Švedijos ir kitų Skandinavijos valstybių sistema gali kelti tik pavydą. Paprastai slaugos darbuotojai vos spėja paskubomis pasirūpinti pačiais būtiniausiais poreikiais. Didelė skuba rengiant, maitinant pagalbos reikalingus žmones kelia nereikalingą įtampą abiem pusėms – ir globotiniams, ir tarnautojams.

D. Rubin, Ontario provincijos senatvinės rūpybos nepelno organizacijos vadovė, tvirtina, kad valstybė turėtų padėti senatvės sulaukusiems gyventojams kuo ilgiau gyventi savo namuose. Turinčius senatvinių negalių žmones galima išmokyti savarankiškai įveikti kai kuriuos sunkumus, neskubant juos apgyvendinti slaugos namuose. Mūsų tarpe neturi būti nereikalingų žmonių; atidavę savo geriausius metus ir energiją visuomenei ir šeimai, jie nusipelnė jaukios ir ramios senatvės, tinkamos priežiūros.

Atlikto patikrinimo išvada – turi būti keičiama vyriausybės senatvės socialinės rūpybos samprata ir politika. Ji turi būti skirta tų, kurie ja naudojasi šiandien, ir mūsų visų, kuriems ji bus reikalinga ateityje, gerovei.

Pagal *Canadian Press* parengė **S. Katkauskaitė**

PARAMOS NUOŠIMČIAI

Palūkanų norma 4.75%

TAUPOMOJI SĄSKAITA

PAPILDOMA TAUPOMOJI	0.75%
"Planas 24" KASDIENINIŲ PALŪKANŲ ČEKIŲ / TAUPOMOJI	
Balansas: \$0 – \$4,999.99	0.05%
\$5,000.00 – \$9,999.99	0.10%
\$10,000.00 – \$24,999.99	0.25%
\$25,000.00 – \$59,999.99	0.50%
Virš \$60,000.00	1.25%

JAV DOLERIŲ KASDIENINIŲ PALŪKANŲ 0.25%

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	4.75%
1 metų pastovijų palūkanų	5.25%
2 metų " " "	5.45%
3 metų " " "	5.55%
4 metų " " "	5.80%
5 metų " " "	6.15%

Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU
Nuo palūkanų norma + 0.0%

ASMENINĖS PASKOLOS
Nuo palūkanų norma + 1.0%

ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS
Nuo palūkanų norma + 2.0%

INVESTICINĖ SĄSKAITA

"GIC" INDĖLIAI (taikomas pelno padalinimas)	
1 metų	2.75%
2 metų	3.25%
3 metų	3.75%
4 metų	4.10%
5 metų	4.25%
1 metų kas mėn. mokamos palukanos	2.25%
1 metų iškeičiamas	2.50%
1 metų JAV dolerių	1.80%

"GIC" INDĖLIAI (pelno padalinimas netaikomas)	
1 metų	3.35%
2 metų	3.95%
3 metų	4.30%
4 metų	4.50%
5 metų	4.60%
1 metų iškeičiamas	3.25%

TERMINUOTI INDĖLIAI

30 – 89 dienų	1.60%
90 – 179 dienų	1.80%
180 – 269 dienų	1.85%
270 – 364 dienų	1.90%
1 metų	2.20%
2 metų	2.50%
3 metų	2.85%
4 metų	3.10%
5 metų	3.25%

Iškeičiami prieš terminą mažesniais nuošimčiais

PENSIJŲ FONDAI

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	3.00%
1 metų pastovijų palūkanų	3.50%
2 metų " " "	3.85%
3 metų " " "	4.25%
4 metų " " "	4.50%
5 metų " " "	4.60%

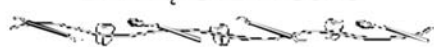
Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be įspėjimo

Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas.
2975 Bloor W. 416-207-9239 | 1573 Bloor W. 416-532-1149 | www.parama.ca

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE - 2373 BLOOR ST.W.

ROYAL LEPAGE

Jeį norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti.

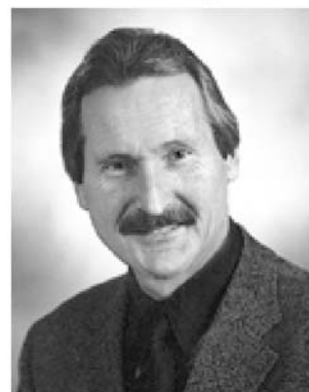
Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Sutton GROUP

ANTANAS GENYS

"Jūsų nekilnojamo turto aptarnavimas nuo 1981"

PIRKIMAS ir PARDAVIMAS PATIKIMOSE RANKOSE!

Dėl nuosavybės įvertinimo skambinkite

(416) 236-6000

Sutton Group-Assurance Realty Inc.

ONTARIO LAND SURVEYOR

TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.I.P.

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7

E-mail: tomsenkus@rogers.com

TEL: (416) 237-1893

FAX: (416) 237-0426

RATHBURN & WEST MALL skubiai parduodamas erdvus 2 miegamųjų su gerai izoliuotu saulės kambariu visiškai atremontuotame pastate. Autobusas prie durų nuveža tiesiai į požeminio stotį. Arti prie mokyklų, apsipirkimo... Pastatas turi žaidimų ir gimnastikos kambarius, taip pat yra pirtis, teniso aikštelė, vaikų žaidimo parkas.

Prašoma kaina \$149,900.

Dėl apžiūrėjimo nedelsiant SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, broker

RE/MAX WEST REALTY tiesiog 416-879-4937

ar į namus 416-231-4937.

SPORTAS

Aukso medalį ŠALFASS žaidynėse 2008 m. gegužės mėn. laimėjusi "Aušros" klubo mergaičių D komanda su treneriais Romu Marcinkevičiumi ir Arūnu Čygu

Žinios iš Lietuvos

• Vilniaus oro uosto išvykimo salėje besibūriuojantys žmonės nuščiūva. Čia vienas po kito pasirodo visiems puikiai pažįstami aukštaūgiai – Lietuvos krepšinio rinktinės žaidėjai. Drąsiausieji prieina paprašyti autografo ar nusifotografuoti atminimui prieš jiems išvykstant į olimpinės žaidynės Kinijoje.

• Lietuvos penkiakovininkai Andrejus Zadneprovskis ir Edvinas Krungolcas iškopė į Rusijos sostinėje Maskvoje vykusios Europos šiuolaikinės penkiakovės čempionato baigmę.

• Lietuvos dviračių plento čempionato grupinių lenktynių nugalėtoja Modesta Vžesniauskaitė pirmą kartą dalyvaus olimpinėse žaidynėse. 24-erių metų dviratininkė iš Vokietijos komandos "Nuernberger" džiaugėsi, kad ji vyks į Pekiną atstovauti Lietuvai.

• Lietuvos sportininkė ir

būsima Pekino olimpiinių žaidynių dalyvė Laura Asadauskaitė demonstruoja puikią formą. Maskvoje vykusioje Europos šiuolaikinės penkiakovės čempionate lietuvė iškovojo sidabro medalį.

• XXIX olimpiados žaidynių atidarymo iškilmėse Peking rugpjūčio 8 dieną Lietuvos vėliavą neš krepšinio rinktinės žaidėjas Šarūnas Jasikevičius. Tai patvirtinta Lietuvos tautinio olimpinio komiteto (LTOK) Vykdomojo komiteto posėdyje.

• Įvykusioje Lietuvos tautinio olimpinio komiteto (LTOK) Vykdomojo komiteto (VK) posėdyje buvo patvirtinta 158 žmonių Lietuvos olimpinė delegacija. Dabar į Peking gali vykti rekordinis dalyvių skaičius – 69 Lietuvos sportininkai. Dar 7 lengvaatlečiai bandys iškovoti olimpinius kelialapius Kaune vyksiančiame šalies čempionate. **V.P.**

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPODIST **ROBERTAS NEKRAŠAS**

- ▶ KULNO SKAUSMAI
- ▶ PĖDOS SKAUSMAI
- ▶ PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- ▶ NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ▶ ĮAUGĘ NAGAI
- ▶ VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- ▶ SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ♦ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ♦ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ♦ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAI
- ♦ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ♦ STERILŲ ĮRANKIAI

LIGONIUS PRIIMAME:

352 WILLSON ST.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

Heading for the Olympics

There are two Lithuanian-Canadians that have been excelling in their respective sports during the last several years on the West coast of Canada. Their names are Constantine and Andre Kudaba, grandchildren of Elena and Edward Kudaba of Hamilton, Ontario and sons of Tomas and Sally Kudaba of Vancouver, British Columbia. Notoriety is not a stranger to the Kudaba generations with the stage and TV successes of Elena Kudaba and the CFL (Tomas played CFL for 9 years) and collegiate successes of her son Tomas. These two young men are three years apart in age but are quickly becoming noticed around the country in their sports.

The elder is Constantine (Kostas), 20 years old, standing at 6'4", 200 lbs. Constantine has been a member of Canada's Senior National Water Polo Team for the last three years. We all know that this sport labours in relative obscurity in Canada during most times but this year the team has had some world class results. In February of this year, the senior team competed in Romania trying to gain entry into the 2008 Beijing Olympic Games by finishing in one of the top four positions out of 12 teams. This was no small task since many strong teams in Europe had still not qualified – Italy, Romania, Russia, Greece and Germany. Canada's task was, to say the least, formidable. After going through the round robin part of the tournament, Canada found itself facing host country Romania in the quarter-finals.

Tournament water polo is very much like the World or Olympic hockey tournaments where countries use their pool games to learn about the opponents before the meaningful games take place. In the play-offs it is winner move up and loser go home. Canada was faced with playing their game against the host country, with a national TV audience and no support for their side in the pool. There were over 3,000 rabid Romanian fans in the pool whistling every time Canada had a touch on the ball and wildly cheering anything their side did. Constantine Kudaba scored the tying goal to make it 8-8, and consequently Canada prevailed 9-8 in this contest. The team had qualified to Beijing against all odds! It was

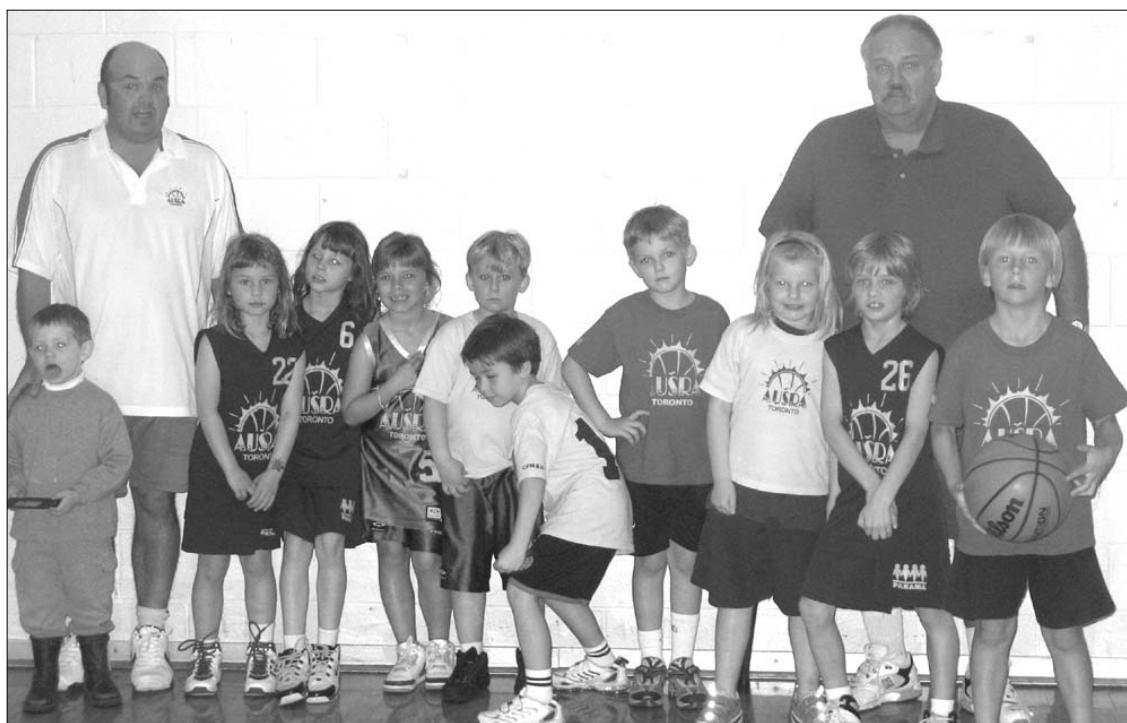
such a shock that most Canadian newswires had to scramble to get information since they rarely cover the sport.

Canada has since demonstrated that this qualification was no "fluke" since just last week the team finished 6th in the World League Championships in front teams ranked higher than they were. The team is coached by former Serbian National goalie Dragan Jovanovic and he deserves much of the credit by taking this young group of men further than anybody thought was possible. Con is a young veteran at the age of 20 and has been part of the national Carding system in Canada for three years earning a full scholarship to the University of Calgary, home of the National Water Polo team.

Not to be out done by his older brother, Andre Kudaba age 18, 6'2. 190 lbs. has also taken to the aquatic sports and has been an age class national champion in Canadian swimming over a dozen times. Andre has swum at the elite national level many times competing against top swimmers like Michael Phelps and Ian Crocker from the USA. Andre is just entering his elite competitive stage in swimming and has earned a full scholarship to the University of Calgary to swim for the university team for the next five years.

Andre will also compete at the national level during this time and will try to earn a spot on Canada's international teams over the next several years. He has already competed at the World Junior level for Canada in Europe and has his sights set on swimming fast enough at this summer's nationals in Winnipeg to make the World Junior PanPac team competing in Guam during the winter. Andre has just recently graduated from Terry Fox High School and will join his brother in university this fall. Before that occurs, Andre will travel with the family to Beijing to cheer on his brother at the Olympics.

Dedukas (Grand-dad) Eduardas and Tomas, Sally and daughter Sarah (also a collegiate swimmer), aunts Ina and Danute are very proud of the young men's accomplishments and hope that their success continues for many more years. **TK**

"Aušros" klubo molekulės su treneriais Pauliumi Sukausku ir Alfredu Janeliūnu

SKAUTŲ VEIKLA

• Šios vasaros jaunesniųjų skautų stovykla "Romuva 2008" įvyks rugpjūčio 3-9 d.d., ir yra rengiama tik paukštytėms, vilkiukams ir jūrų skautams-tėms. Turintys klausimų arba norintys prisidėti prie ūkio arba virtuvės darbų stovyklos metu, prašomi skam-

binti tuntininkei Rūtai Lemon, 416 581-8838 arba tuntininkui Mariui Rusinui, 905 848-0320.

• Į IX Tautinę stovyklą autobusu keliaujantys yra prašomi kuo greičiau parūpinti tuntininkei Rūtai Lemon jos anksčiau prašytas informaci-

jas bei dokumentus. Kiekvienas asmuo, keliaujantis autobusu, privalo turėti pasą ir sveikatos/kelionės draudimą. Jei dar neišsiuntėte stovyklos registracijos/sveikatos anketų, prašome kuo greičiau tai padaryti. Kreiptis į sesę Rūtą 416 581-8838. **Inf.**

KESMINAS ART STUDIO

PAMINKLAI

- ♦ granitas, bronzos, medis
- ♦ nemokami paminklų projektai, konsultacijos
- ♦ skulptūros (paminklinės ir dekoratyvinės)

Telefonas **(905) 510-4707**

El.paštas: kkesminas@hotmail.com

JAUNIMO ŽODIS

Vasario 16-osios gimnazijoje

Prelato Edmundo Putrimo vizitas

Prelatas Edmundas Putrimas birželio 1 d. Vasario 16-osios gimnazijoje teikė Sutvirtinimo sakramentą. Nuotraukoje jis su Lampertheimo klebonu P. Hammerich, kun. J. Dėdinu, mokytoju J. Subačium, kunigais V. Vaitiekūnu ir Kociuliu bei sakramentą priėmusiais

Gegužės 29 iki birželio 2 d. gimnaziją aplankė Lietuvos vyskupų konferencijos delegatas užsienio lietuvių sielovada prelatas Edmundas Putrimas iš Kanados. Ta proga prelatas susitiko apmąstymui su mokiniais, norinčiais priimti Sutvirtinimo sakramentą bei su Vokietijoje dirbančiais lietuvių kunigais, o birželio 1 d. 5 v.p.p. kartu su buv. gimnazijos kapelionu kun. Jonu Dėdinu, su Vokietijos vyskupų konferencijos paskirtu atstovu lietuvių sielovada kun. Vidu Vaitiekūnu ir su Miunchene studijuojančiu kun. Kociuliu koncelebravo šv. Mišias. Susirinko apie 100 tikinčiųjų.

Šiose Mišiose prel. Putrimas pakrikštijo dvejų metų mergaitę Austea Tesnau. Du gimnazijos mokiniai priėmė Pirmą Komuniją, o 9 mokiniams prelatas suteikė Sutvirtinimo sakramentą: Editai Kapociūtei, Šarūnui Sivickiui, Gintarei Valuntonytei, Laurai Svitojūtei, Medai Hentze, Laurynui Šimui, Birutei Bielskytei, Tomas Gisičiui ir Kareninai Jūraitis. Tą pačią dieną savo šventei susirinko ir ateitininkai, kurių trys kandidatai šiose Mišiose davė moksleivių ateitininkų įžodį. Po Mišių visi buvo pakviesti į gimnazijos valgyklą iškilmingai vakarienei.

Sibirinių trėmimų minėjimas

Minint sibirinius trėimus, mokyklos koridoriuose, bendrabutyje buvo iškabintos didelės nuotraukų, atspindinčių tremtinių areštus, kelionę gyvuliniuose vagonuose ir buitinę žiaurią Sibiro platybėse, kopijos. Direktorius ir keli lietuviai bei vokiečiai mokytojai visose klasėse paaikšino, kokia diena minima, papasakojo apie lietuvių tautos išgyventą genocidą, dėl kurio susidarė didelės pabėgėlių į Vakarų masės; o ir mūsų gimnazijos atsiradimas siejasi su šitų pabėgėlių ryžtu išvengti trėmimų į Sibirį. Pilies bokšte plevėsavo trispalvė su juodais kaspinais.

Joninės Vasario 16-osios gimnazijoje

Kaip tik Joninėms ir nusišlaivė dangus, kelias dienas linojęs, ir atšilo oras. Į gimnaziją suvažiavo daug buvusių mokinių, tolimesnių ir artimesnių apylinkių lietuvių, o taip pat ir vietos vokiečių lietuviškai švęsti ilgiausios dienos. Šventė prasidėjo mokinių programa: muzikos kūriniais, tautiniais šokiais ir dainomis. Ypatingai žiūrovai plojo A. Ručienės paruoštiems šokėjams. Programą papildė Hiutenfeldo vyrų choro dainos. Gimnazijos direktorius Andrius Šmitas sveikino visus šventės dalyvius, tarp kurių buvo labai garbingų svečių: Heseno teisingumo ir švietimo ministeris Jurgen Banzer, garbės konsulas Achim Naumann, Europos parlamento narys Michael Gahler, Heseno parlamento narys Norbert Schmidt, apskrities viršininko pavaduotojas Gottlieb Ohl, Lampertheimo mero pavaduotojas dr. Ulrich Vonderheid, Hiutenfeldo seniūnas Walter Schmidt, ELKC direktorius ir gimnazijos Kuratorijos pirmininkas Rimas Čuplinskas ir VLB pirmininkas Antanas Šiugždinis. Direkto-

rius glaustai papasakojo apie lietuviškus Joninių papročius, galiausiai apibendrindamas, kad bemaž visi papročiai sukasi apie meilę: kas kada ves, ištėkės, koks ir iš kur bus mylimasis ar mylimoji ir t.t. Pirmąkart šioje šventėje dalyvaujas Heseno teisingumo ir švietimo ministeris sveikino visus ir pasidžiaugė nusprendęs čia apsilankyti. Jis kalbėjo apie naujas ateities galimybes, kurios atsiveria besivienijant Europai. Sveikinimo žodį tarė Kuratorijos pirmininkas bei Hiutenfeldo miestelio seniūnas. Už įdėtą pastangas ruošiant programą A. ir G. Ručiams Tėvų komiteto vardu dėkojo R. Lange ir gimnazijos rėmėjų draugijos vardu – H.J. Kock.

Joninėse Vasario 16-osios gimnazijoje visuomet mielai dalyvauja nemažas būrys punskiečių, dirbančių Vokietijoje. Jie aktyviai dalyvauja Joninių žaidimuose. Virvės traukime jie nugalėjo visus kitus

Joninės buvo švenčiamos smagiai. Jaunimas pyinė vainikus, jais puošėsi, vėliau leido juos į tvenkinį. Buvę gimnazistai žaidė krepšinį su dabartiniais gimnazistais (laimėjo seni vilkai). Valgykloje veikė kavinė su kava, pyragais ir tortais, o taip pat ir "blusų turgus". Pilies salėje skambėjo roko dainos. Šalia parko takų reklamavosi VL Jaunimo sąjunga, LKI pardavinėjo knygas. Buvo organizuojami liaudiški sporto žaidimai: šokinėjimas su maišais, virvės traukimas ir kt. Kiškių klubo vaikučiai gavo pašokinėti ant senų čiužinių, piešti, išsitemti ir pabėgioti basi po didžiąsias pie-

Paulius Kotke (antras iš kairės), šiais metais įgijęs brandos atestatą. Prieš 24 metus direktorius A. Šmitas brandos atestatą įteikė jo tetai ir krikšto mamai ginekologei Gintarei Kotkytei-Pakeltienei ir jo tėvui gydytojui Artūrai Kotkei

vas. Palapinėje muzikantas Jonas Preikšaitis nuolat grojo šokiams, ant grilių spirgėjo dešros ir pjausniai, o gėrimų baras buvo nuolat bent dviem eilėm apgultas, nes diena buvo karšta, tvanki, o alus toks šaltas ir gaivus.

Iš berniukų bendrabučio, kur kai kurie austruoliai stebėjo olandų ir rusų futbolininkų kovas, nuolat buvo pranešinėjami turimi ar laukiami rezultatai. Galiausiai pritepus suliepsnojo Joninių laužas, prie kurio dainos netilo iki ryto.

Kai kurie mokiniai išsiprašė tėvėlių leidimo pasistatyti palapinę ir joje nakvoti. Labai geras sumanymas, nes tėveliai prižiūrėdami, kad nieko nenutiktų jų atžaloms, laiką leido rinkdami išmėtytus popierius bei valydami stalus. Rytojaus dieną visi nutarė, kad Joninės buvo puikios. Ir korespondentai buvo tokios pat nuomonės, aprašydami šventę vokiečių spaudoje.

Išleido 18 abiturientų

Abitūros egzaminus šiais metais laikė 19 mokinių. 18 iš jų egzaminus išlaikė ir gavo

egzaminų eiga ir po to kalbėjo apie pačius abiturientus. Iš 19 abiturientų ši kartą buvo tik 7 lietuviai, visi egzaminus išlaikę. Direktorius pasidžiaugė, kad net 13 abiturientų reikšėsi mokinių saviveikloje. Mokinių ansamblui šokėjais, choristais arba muzikantais iš lietuvių priklausė Mindaugas Docaitis, Martynas Kubilius, Andrius Siurtukovas ir Julius Šabaltas, o iš vokiečių Susanne Boehm, Christoph Klee ir Anna Schenerstedt. Mokinių komitete aktyviai reikšėsi Jana Meinberg, Christoph Klee ir Andrius Siurtukovas. Direktorius kvietė visus abiturientus ateityje reikštis visuomeninėje veikloje ir prašė nepamiršti šios gimnazijos ir Lietuvos.

Po to direktorius kartu su savo pavaduotojomis Irena Greviene ir Lieselotte Manss įteikė brandos atestatus abiturientams: Nadjai Bappert, Susanne Boehm, Mindaugui Docaičiui, Jennifer Franke, Amirai Hoffmann, Marcel Hotzelt, Christoph Klee, Pauliui Kotkei, Martynui Kubiliui, Janai Meinberg, Simonui

Bilietai į Lietuvą 2008

birželio 27 – rugpjūčio 11, 2008

\$1,150

rugpjūčio 12 – rugsėjo 30, 2008

\$900

oro uosto mokesčiai papildomai \$250
Finnair avialinijos, Toronto – Vilnius
per Helsinkį

Taip pat bilietai kitomis oro linijomis ir į kitas šalis

Skambinkite Gabrielei
Pabrėžaitėi-Flores

O.b Orav Travel Inc.

5700 Yonge Street at Finch
Toronto, Ontario M2M 4K2

647-998-6405

Toll free 1-800 361-9487

Fax 416-221-4885

gabriele@bdt.ca ONT REG. 03228277

BDTWorldTravel

Mrotzek, Alexander Reichert, Annai Schenerstedt, Andriui Siurtukovui, Juliui Šabaltui, Mariui Tarozai, Edgarui Vorobjovui, Christinai Wolf.

Tada kalbėjo direktoriaus pav. vyresnėms klasėms L. Manss, atsakinga už abitūros egzaminų eigą, klasės auklėtoja Rita Vomberg ir Vokietijos LB valdybos pirmininkas Antanas Šiugždinis. Abiturientų vardu visiems mokytojams, auklėtojams ir gimnazijos darbuotojams dėkojo Susanne Boehm ir Andrius Siurtukovas. Visi buvo pakviesti į pilies salę, į abiturientų balių.

V16gim-info

(Ntrs. M. Šmitienės)

MIRTIES PRANEŠIMAS

ATA

MYLIMA MAMA, MOČIUTĖ

SALOMĖJA
ŽUKAUSKAITĖ-
PODERIENĖ

mirė 2008 m. liepos 16 d.
Toronte, ON, sulaukusi
95 metų. Vyras Kazimie-
ras Poderys miręs 1975
m., sūnus Kęstutis Pode-
rys miręs 2006 m.

Gedulinės Mišios įvyko liepos 19, šeštadienį, 10 v.r.,
Lietuvos kankinių šventovėje.
Palaidota Šv. Jono lietuvių kapinėse.

*Liūdi šeima – dukra Audronė (vyras a.a. Fernan-
das) Albrechtas, Sudbury; sūnus Gediminas (žmona
Dana), Sault Ste. Marie; dukra Linda (vyras Andy)
Karklins, Burlington; dukra Saulė (vyras dr. Liudvikas)
Piro, Fairport New York; dukra Giedra (vyras Edmun-
das) Norkus, Toronto; 15 vaikaičių, 14 provaikaičių, 1
proprovaikaitis ir daug giminių Lietuvoje.*

MIRTIES PRANEŠIMAS

MYLIMA MAMA IR MOČIUTĖ

ATA

EUGENIJA JUKNEVIČIENĖ
(1919-2008)

iškeliavo amžinybėn 2008 m. liepos 17 d.
pas anksčiau mirusį vyrą Napalį.

Liūdi duktė Zita, žentas Kęstutis Čėponis,
vaikaičiai Andrius ir Benjaminas, visi giminės ir
daugybė draugų.

Palaidota liepos 21 d. iš Prisikėlimo šventovės
Šv. Jono lietuvių kapinėse.

ŠEIMA

ATA

MARIJAI CHOROMANSKIENEI
mirus,

nuoširdžią užuojautą jos dukroms REGINAI,
DANAI su šeima ir sūnui ALGIUI reiškia –

Marija Borusienė

P A D Ė K A

ATA

STASYS KIRŠINAS

iškeliavo amžinybėn 2008 m. liepos 6 d.

Dėkoju Prisikėlimo parapijos klebonui kun. Augus-
tinui Simanavičiui, OFM, už aukotas gedulines Mišias,
kun. Jonui Šileikai, OFM, už apeigas kapinėse, visiems
už gėles ir aukas. Ačiū maistą pagaminusiai B. Stanu-
lienei, moterims už pyragus, o M. Povilaitienei ir B. Kaz-
lauskaitei už aukų rinkimą.

Žmona Ona Kiršiniene

PRENUMERATORIŲ DĖMESIUI. Sekite savo prenumeratos bai-
gimosi datą, kuri yra pažymėta ant laikraščio lipdės su jūsų adresu.
Nelaukite priminimo – laiku ją atnaujinkite. Tuo sutaupysite admi-
nistracijos laiką ir pašto išlaidas.

Mirė prel. jubil. Juozas Šeškevičius

Liepos 4 d. Brazilijoje mirė prel. jubil. Juo-
zas Šeškevičius, šiame krašte gyvenęs ir dirbęs
daugiau nei 50 metų, priklausęs Vilkaviškio
vyskupijai. Prel. Juozas Šeškevičius gimė 1921
m. lapkričio 18 d. Višakio Rūdoje, Marijampo-
lės apskrityje. 1946 m. Kemptene (Vokietija)
baigė gimnaziją ir įstojo į Freiburgo universite-
tą, kuriame studijavo filosofiją, psichologiją,
istoriją ir geografiją. Vėliau perėjo į teologijos
studijas. Gyvendamas Freiburge, buvo Stu-
dentų ateitininkų draugovės pirmininkas ir
Moksleivių ateitininkų sąjungos centro valdy-
bos narys socialiniams reikalams.

1947 m. pradėjo rašyti. Bendradarbiavo
Ateityje, Drauge, Mūsų Lietuvoje, Eglutėje ir ki-
tuose leidiniuose. 1950 m. popiežiškajame Šv.
Grigaliaus universitete Romoje (Italija) gavo
filosofijos bakalauro, o 1954 m. – teologijos
licenciatu laipsnį. 1953 m. liepos 12 d. Juozas
Šeškevičius Romoje buvo iššventintas kunigu.
1954 m. paskirtas Šv. Juozapo parapijos vikaru

Sao Paulo (Brazilija) mieste, Vila Zelina raje-
ne. Čia pagyvino ir išplėtė moksleivių ateiti-
ninkų veiklą, įtraukdamas į

Kun. J. Šeškevičius

ją visų lietuviškų rajonų jau-
nimą. Ruošė jaunimo vaka-
rus su lietuviškais vaidini-
mais. Perorganizavo lietuvių
kalbos pamokas platesniu
mastu, pakviesdamas moky-
ti be atlyginimo visą eilę mo-
kytojų. Suorganizavo lietu-
viškas pamokas ir kituose
rajonuose. Režisavo kitų au-
torių ir savo parašytus veika-
lėlius, įtraukdamas visus lietuviškų pamokų
lankytojus.

Paskutiniu metu gyveno Šv. Pauliaus kuni-
gų namuose Sao Paule.

Uoliai vykdęs sielovadinę ir visuomeninę
veiklą tarp Brazilijos lietuvių, tegul ilsisi ramy-
bėje. **Inf.**

Veikla stiprėja

Atkelta iš 5-to psl.

T-bos pirmininkas prane-
šė, kad šį rudenį vietoj ALF
Golfo dienos bus rengiama
Teniso diena. LR gen. konsu-
lato surengta paroda apie pir-
mąją išeivių bangą, rodyta Či-
kagoje, bus stengiamasi paro-
dyti vietovėse, kur yra ALF
įgaliotinių.

A. Tamulis pranešė, kad
suvažiavime priimti įstatų pa-
keitimai, apie balsavimą paštu
ir T-bos bei v-bos pirmininkų
rinkimą; duomenys nusiųsti
JAV LB Tarybos pirm. Dan-
guolei Navickienei, kad būtų
įtraukti į JAV LB Tarybos se-
siją, įvyksiančią š.m. rugsėjo
pabaigoje Bostone, MA. Al-
girdas Saulis, Pelno skirstymo
k-to pirmininkas, išsamiai ap-
žvelgė š.m. pelno paskirstymą.
Pelno skirstymo k-tą sudarė 3
nariai iš ALF – Algirdas Sau-
lis (pirm.), Jūratė Budrienė,
Vytautas Kamantas ir antri-
ninkė Danutė Bindokienė.
JAV LB 3 nariai: Aidas Kap-
činskas, Laima Karosienė, Jo-
nas Vainius ir Ramūnas

Kondratas (antrininkas). Visi,
išskyrus J. Vainių, yra iš Ryt-
nio JAV pakraščio, Stipendijų
pakomitetį sudarė Tadas Kul-
bis (pirm.), Jūratė Budrienė,
Vanasa Kašelionis-Sandoval,
Sigita Balionytė ir Juozas
Polikaitis.

Šiais metais stipendijoms
ir iš viso paramai buvo skirta
650,000 dol., kurių 649,674
dol. buvo išdalinti pirmajame
paskirstyme. Iš tos sumos sti-
pendijoms paskirta 144,235
dol. (Iš jų 107,294 dol. paskirti
iš specialios paskirties fondų
pagal jų įkūrėjų pageidavi-
mus). Stipendijos skiriamos
pagal ALF nustatytas gaires.
Buvo gauta 121 prašymas, pa-
tenkinti 79. Daugiausia sti-
pendijų teko JAV gimusiems
ar JAV piliečiams, po to stu-
dentams, turintiems “žalią
kortelę”. Kitiems teko ma-
žiau. Įvairiems paramos pra-
šantiems projektams buvo iš-
dalinta 505,439 dol. (Iš jų 89%
– JAV, 6% – Lietuvai ir 5% –
kitur). Skirstant pelną buvo
atsižvelgiama į ALF narių pa-
geidavimus (pagal 2007 m. ap-

klausą) – daugiausia skiriama
išeivijos veiklai paremti, ypač
lituanistiniam švietimui; po to
sekė parama švietimui (bend-
rai), kultūrai ir mokslui. Daug
dėmesio buvo kreipiamas į pa-
ramą jaunimui, nes 2008 m.
ALF yra paskelbti Jaunimo
metais.

Parama skirstoma pagal
ALF nustatytas gaires. Pelno
skirstymo komiteto nariai yra
veiklūs patys ir gerai susipa-
žinę su išeivijos veikla. Prašy-
mai buvo rūpestingai svars-
tomi, diskutuojami ir balsuo-
jama – paremti ar ne. Nu-
lemdavo balsų dauguma. Pa-
ramai prašymų buvo gauta
146, patenkinti 73. Įskaitant ir
stipendijas, buvo gauta iš viso
267 prašymai 2,421,551 dol.
sumai. Patenkinti 152 –
649,674 dol. sumai. Iš viso pa-
gal kategorijas paskirta: sti-
pendijoms – \$144,235; JAV
LB prašymams – \$197,934;
PLB prašymams – \$23,500; ži-
niasklaidos prašymams – \$38,-
000; kitiems prašymams iš
JAV – \$211,456; prašymams iš
kituose kraštuose gyvenančių
lietuvių išeivijos – \$12,500;
prašymams iš Lietuvos – \$12,-
000; paramai iš spec. paskir-
ties fondų – \$10,049.

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

Bloor West Village
DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas

2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parū-
pinu keliaujantiems į užsienį ir
atvykstantiems į Kanadą. Skam-
binti Mariui Rusinui tel. 416
588-2808 (ext. 26) dienos metu.

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

SKAITYTOJAI PASISAKO

Didžiai gerbiamieji Tėviškės žiburių darbuotojai!

A.a. Staselio Kiršino, ilgamečio Tėviškės žiburių rėmėjo, atminimui pagerbti, su nuoširdžiausia užuojauta jo liūdinčiai žmonelei Onutei, Stasė Radzevičienė, ilgametė Tėviškės žiburių skaitytoja su šeima, Tėviškės žiburiams aukoja 100 dol. Linkime Tėviškės žiburiams niekad neužgęsti ir šviesti kelią ateinančioms kartoms. Su pagarba – Stasė Radzevičienė su šeima

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LLB.
PACE LAW FIRM

- ♦ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentų sudarymas
- ♦ palikimų tvarkymas
- ♦ nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809

Tinklapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: lawyers@pacelawfirm.com

Whittamore's FARM
Your Farm in the City

FRESH Sweet Ontario Raspberries Pick Your Own

Also...

- ♦ Black Currants ♦ Yellow Beans
- ♦ Red Currants ♦ Green Beans
- ♦ Peas

Pick Your Own Hours
Monday to Friday 8:00 am to 8:00 pm
Saturday & Sunday 7:00 am to 4:00 pm

8100 Steeles Ave. East, Markham
 905-294-3275
www.WhittamoresFarm.com

PASIRUOŠĘ KELIAUTI PO EUROPA?

Kviečiame Paramoje įsigyti
Euro valiutą ir Euro keliavimo čekius
 (2975 Bloor St. W., į rytus nuo Royal York)

P. S. Keliaujantiems parduodame sveikatos draudimą

PARAMA

2975 Bloor W. 1573 Bloor W. www.parama.ca

VISI KVIEČIAMI Į
ŠILUVOS MERGELĖS MARIJOS
400 METŲ JUBILIEJAUS
II KANADOS LIETUVIŲ BENDRĄ IŠKILMĘ
 rugpjūčio 24, sekmadienį, Midlande, Kanados kankinių šventovėje

2 v.p.p. – klausomos išpažintys
 2.30 v.p.p. – einamas kryžiaus kelias
 3 v.p.p. – pasitinkamas per Kanadą keliaujantis Šiluvos Marijos paveikslas; šventinama Kanados jubiliejinė Šiluvos Marijos vėliava, kuri vėliau bus nugabenta į Šiluvą; Mišios, kurias atnašauja vysk. P. Baltakis, OFM, su lietuviais kunigais; pamaldos užbaigiamos prie lietuviško kryžiaus – malda, Marijos giesmė ir Lietuvos himnu

* Visų parapijų KLK moterų draugijos narės ir kitos organizacijos kviečiamos su savo vėliavomis pamaldose dalyvauti. Norintieji prisijungti prie bendro choro, prašomi atvykti 2 v.p.p. repeticijai į salę Kanados kankinių šventovės rūsyje.

* Maldininkai bus vežami samdomais autobusais nuo Hamiltono Aušros Vartų, Toronto Prisikėlimo ir Wasaga Beach Gerojo Ganytojo šventovių.

NORINTIEJI ŠIA GALIMYBE PASINAUDOTI, PRAŠOMI REGISTRUOTIS:

Hamiltonė – pas Reginą Choromanskytę (905) 527-6440
Wasaga Beach – pas Joaną Dūdienę (705) 445-6898
Torontė – klebonijoje (416) 533-0621

Kelionės kaina autobusu asmeniui iš Wasaga Beach – \$10, o iš kitur – \$15

IŠNUOMOJAMOS savaitėmis dvi kabinos 3-4 žmonėms arti ežero, Vasagoje. Skambinti tel. 705 429-4120 arba 705 737-9101.

SPAUDSTUVĖ

PRINTING NET

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
 413 ROYAL YORK RD., TORONTO ON (Prie Evans)
 Savininkas Jurgis Kuliešius

JOTVA CONSTRUCTION. Atlieka staliaus, vidaus sienų (dry-wall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, "plumbing" darbus. Skambinti Algiui tel. 905 824-9821 arba 416 882-8531.

ATLIEKAME visus vidaus ir išorės namų remonto darbus, statome "decks" ir dedame "patios". Skambinti Vytautui tel. 905 272-2016 arba 647 400-1153 (cell). Vokiškas patyrimas.

HomeLife Realty Plus Ltd.
 2261 Bloor Str. W.
 Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
 Tel. (416) 763-5161
 Fax: 416 763-5097
 Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikalais. Patyrimas šioje srityje nuo 1987 m.

DOSNI ŠIRDIS... GYVENA AMŽINAI

LABDAROS lietuvių slaugos namų gyventojai visuomet šiltai priims jūsų norą pagerinti jų buitį ir bus dėkingi už paskirtas aukas bei palikimus.

SKAMBINTI: 416-232-2112/402
 Norintys paaukoti savo laiką savanoriaujant suteiktų gyventojams didelio džiaugsmo.

SKAMBINTI: 416-232-2112/403

ADRESAS: 5 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1
 tinklalapis: www.labdara.ca; el-paštas: finance@labdara.ca
 LABDAROS fondas išrašo pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių

MARGUTIS Parcels
 4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Sekantis siuntimas LAIVU į Vilnių
2008 m. liepos 16 d. ir liepos 30 d.

Sekantis siuntimas LĖKTUVU į Vilnių
2008 m. liepos 16 d. ir liepos 30 d.

Visi paketai turi būti į mūsų pagr. raštinę PRISTATYTI iki NURODYTŲ DATŲ

Tel: (416)233-4601

\$3.00* off COUPON for 1 parcel **\$3.00* off**
 * coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

TORONTO

Anapilio žinios

• Vasaros metu prašome visus įsijungti į bendrą giedojimą visiems žinomų giesmių kaip *Pulkim ant kelių, Jėzau, pas mane ateiki, Marija, Marija* ir kt.

• Liepos 19, šeštadienį, iš Lietuvos kankinių šventovės palaidota a.a. Salomėja Poderienė, 95 m. amžiaus.

• Suvalkų krašto lietuvių šventosios sambūris maloniai kviečia visus į kasmetinę gegužinę liepos 27, sekmadienį, įprastoje vietoje Erindale parke, Mississauga mieste (Dundas St. ir Mississauga Rd.). Pradžią – 3 v.p.p.

• Šiluvos M. Marijos jubiliejaus Kanadoje išlaidoms padengti renkamos aukos per ištiesus jubiliejinius metus. Jeigu atsirastų likutis, jis bus persiųstas Kauno arkivyskupijai Šiluvos šventovės reikalams.

• Žodis tarp mūsų knygelės liepos-rugpjūčio laidą platina Albina Augaitienė sekmadieniais parapijos salėje.

• Šių metų rugsėjo 28, sekmadienį, bus švenčiama mūsų parapijos 80 metų gyvavimo sukaktis. Prašome jau dabar tą sekmadienį pasižymėti dalyvavimui šioje šventėje. Šiai sukačiai parapijos taryba yra parinkusi tokį šūkį: „Tikėjimo suvienyti ir vedami jau aštuoniasdešimt metų!“

• Prel. J. Staškevičius yra išvykęs dviem savaitėm į Lietuvą.

• Mišios liepos 27, sekmadienį: 10 v.r. už a.a. dr. Bronių Znotiną (XXVI metinės), rugpjūčio 3, sekmadienį, už a.a. Juliją ir Povilą Pečiulius, rugpjūčio 10, sekmadienį, už a.a. Augustą Underį, rugpjūčio 17, sekmadienį, už a.a. Jurgį Dementavičių (XXIX metinės), rugpjūčio 24, sekmadienį, už a.a. Leoną Rimkų (I metinės); Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje liepos 27, sekmadienį, 10.30 v.r. už a.a. Magelioną Laurinavičienę, rugpjūčio 3, sekmadienį, už a.a. Renatą Jackienę, rugpjūčio 10, sekmadienį, už Jakubcevičių šeimos mirusius, rugpjūčio 17, sekmadienį, už a.a. Saulių Macijauską (V metinės), rugpjūčio 24, sekmadienį, už a.a. Danutę Bražienę ir jos tėvus (Tamošaičius); Delhi Šv. Kazimiero šventovėje liepos 26, šeštadienį, 3 v.p.p. už Pargauskų ir Pušinskių mirusius, rugpjūčio 2, šeštadienį, už a.a. Petrą Pekarskienę, rugpjūčio 9, šeštadienį, už a.a. Petrą Janulį, rugpjūčio 16, šeštadienį, už Jocų gyvus ir mirusius, rugpjūčio 23, šeštadienį, už a.a. Oną Vėžauskienę.

AUKOS

Vaiukučių savaitraščiui Kregždutė \$50 aukoją T. Kulvinskienė.

Šiluvos M. Marijos jubiliejaus komitetui aukoją: \$100 – E. Ališauskienė, V.V. Baliūnai.

Šv. Jono lietuvių kapinėms \$100 aukoją E. Ališauskienė.

A.a. Tatjanos Renkauskienės atminimui Jadvyga Rimšaitė *Tėviškės žiburiams* aukoją \$100.

Šis Tėviškės žiburių numeris yra paskutinis prieš atostogas. TŽ redakcija ir administracija bus uždaryta iki rugpjūčio 13 d. Savaitraštis tris savaites nebus spausdinamas. Po atostogų pirmas numeris išeis rugpjūčio 19 d. Smagios vasaros visiems!

Prisikėlimo parapijos žinios

• Praeitą sekmadienį „Kretingos“ stovyklavietėje prasidėjo lietuviškai kalbančių vaikų stovykla, kurioje stovyklauja 115 vaikų. Stovyklos komendantai Marius Poskočimas ir Paulius Sergautis, kapelionas prel. E. Putrimas, jam gelbsti diakonas Antanas Blužas, OFM, ir diakonas Alvydas Virbalis, OFM, pirmos savaitės slaugė dr. Daina Norkienė, antros – R. Chomyc ir A. Radžiūnaitė, ūkvedžiai W. Dauginis ir R. Turūta. Stovykla baigsis rugpjūčio 2 d. Liepos 27 d., 11 v.r. – iškilmingos Mišios stovyklautojams, lankytojams ir apylinkės lietuviams. Po Mišių bus vaisės ir įvairios pramogos.

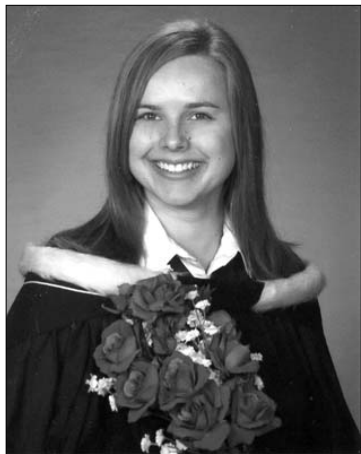
• Liepos 21 d. palaidota a.a. Eugenija Juknevičienė, 88 m. Paliko dukrą Zitą Čeponienę su šeima.

• Pakrikštyta Tessa, Ona, Inekė, Vidos (Dirmantaitės) ir Martin Groen In't Would dukrelė.

• Maldininkų kelionė į Midlando Kanados kankinių šventovę, kur yra pastatytas kryžius Lietuvos kankiniams pagerbti, vyks rugpjūčio 24 d. Bus Kryžiaus kelias lauke 2.30 v.p.p. ir Mišios šventovėj 3 v.p.p. Norintys vykti autobusu yra prašomi kuo greičiau užsiregistruoti parapijos raštinėj, darbo dienomis nuo 9 v.r. iki 4 v.p.p. Kelionės kaina \$15. Šią maldininkų kelionę organizuoja ir prie autobuso kainos prisideda Kanados lietuvių katalikų centras, kuriam vadovauja Kastytis Batūra.

• Šiluvos Marijos jubiliejaus reikalams Kanadoje rinkliava vyksta iki jubiliejaus užbaigimo š.m. lapkričio 2 d. Vokeliai šiai rinkliavai yra padėti šventovės prieangyje.

• Mišios sekmadienį, liepos 27: 8 v.r. už a.a. Vytautą Agurkį; 9 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; 10.45 v.r. už a.a. Eleną Šimaitienę, už a.a. Sofiją ir Antaną Bubelių ir šeimos mirusius, už a.a. Marytę Bložienę; 12.15 v.d. už a.a. Joną Aukštaitį – 1 metinės.

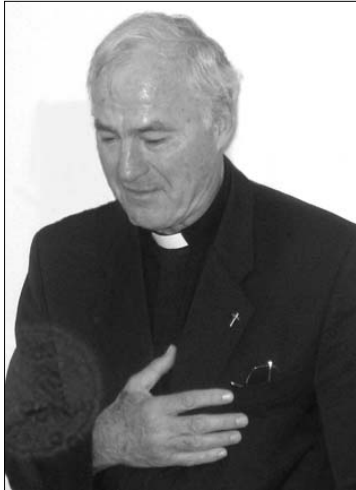

VAIDA ELENA SIMONAVIČIŪTĖ, Hon. B.Sc. šį pavasarį baigė biologijos ir zoologijos mokslus Toronto universitete. Vaida buvo ilgametė „Gintaro“ ansamblio šokėja. Baigusi lituanistinius kursus Maironio mokykloje, vadovavusi „Neringos“ stovykloje, Vermonte, yra skautė akademikė. Šiuo metu vadovauja skautiui draugovei Toronto „Šatrijos“ tunte. Priimta mokytis šį rudenį „Dental Hygiene“ George Brown kolegijoje Toronte. Šeima džiaugiasi pasiekimais ir linki sėkmės tolesniuose moksluose.

Išganytojo parapijos žinios

• Sekmadienį, liepos 27, pamaldos 9.30 v.ryto, kurias ves Paulius Kravecas.

• Sekmadienį, rugpjūčio 3, pamaldos 9.30 v.ryto su Šv. Komunija. Visais sielovados reikalais prašome skambinti parapijos pirmininkui Petru Šturmui: 905 274-3529; arba tarybos nariui Ernestui Steponui: 416 622-5896.

Kun. HERMANAS ŠULCAS, salezietis, misionierius Afrikos Ruandoje, gerų darbų puoselėtojas, Tėviškės žiburių bendradarbis, Valstybės dienos (liepos 6) proga už nuopelnus Lietuvai ir Lietuvos vardo garsinimą prezidento Valdo Adamkaus dekretu apdovanotas DLK Gedimino ordino Komandoro kryžiumi.

Lietuvių Namų žinios

• Liepos 21 d. Lietuvių Namų svetainėje pietavo per 115 svečių. Budėjo ir su svečiais supažindino Kultūros komisijos narė V. Bijūnaitė. Svečių knygoje pasirašė: D.V. Luikinevičiai iš Marijampolės, dr. Stasys ir Aldona Dubickai, I. Biskienė iš Burlington, ON, Loreta Augaitytė, Vaidas ir Jonas Galinaičiai iš Tauragės, Girma Anuškevičiūtė, gyv. Briuselyje, Belgijoje.

• Lietuvių Namų valdybos posėdis – liepos 22 d., 7 v.v. Lietuvių Namų sekljoje.

• Bare „Lokys“ galima stebėti tiesiogines sporto, pramogines bei informacines Lietuvos televizijos transliacijas. Dėl platesnės informacijos, programų tvarkaraščio ir laiko prašome skambinti į LN raštinę, tel. 416 532-3311, arba į barą, tel. 416 534-8214.

• Rugpjūčio 17, sekmadienį, 13.30 v.p.p. Toronto Lietuvių Namuose Kultūros komisija rengia R. Kvašytės, Šiaulių universiteto humanitarinio fakulteto profesorės, Kanados auditorijos kuratorės, paskaitą „Lietuviai Kanadoje ir Latvijoje: išpūdziai iš asmeninės patirties ir žvelgiant iš šalies“. Kartu su profesore paskaitoje-pokalbyje dalyvaus ir Laimutė Baluodė, Latvijos (Rygos) universiteto lietuvių kalbos dėstytoja.

PUNIA

CONSTRUCTION LTD.

REMONTAI

vidaus ir išorės; 15-os metų patyrimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.

Perkant ar parduodant namą verta paskambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI

cell: (416) 560-0122
namų: (905) 848-9628

MONTREAL

Aušros Vartų parapija

Aušros Vartų šventovėje liepos 20 d. Mišias atnašavo po trumpų savaitės atostogų grįžęs klebonas kun. G. Mioldažis. Jam asistavo, skaitinius atliko ir psalmę giedojo klierikas Simon Roy. Vargonais grojo ir giedojo jėzuitas naujokas Eugenijus Puzynia ir sol. A. Keblys. Gaila, kad S. Roy nebesilankys mūsų parapijoje, nes grįžta į Sherbrooke, QC, o E. Puzynia liepos 28 d. išskrenda atgal į Šiaulius. Aušros Vartų parapijiečiai pasiges šių jaunų žmonių, kurie taip gražiai praturtino jų gyvenimą.

Kun. Juozą Aranauską, SJ, 92-ojo gimtadienio proga apilankė būrelis Aušros Vartų parapijiečių. Buvęs ilgametis Aušros Vartų klebonas dabar gyvena St. Jérôme, QC, jėzuitų slaugos namuose. Nors jis juda tik kėdėje su ratukais, bet yra dar gana žvalus ir domisi savo buvusią parapiją bei parapijiečiais.

Elena Narbutytė *Vaiko tėviškės namams* paaukojo \$100. **DS**

Šv. Kazimiero parapija

Vaikai dr. John ir Anne

Kurylo (gyvena Kalifornijoje), vaikaičiai mūsų parapijiečių John ir Helen (Kuklieriūtės) Kurylo, sėkmingai baigė aukštuosius mokslus. Vyriausias sūnus John Christopher gegužės 17 d. baigė Bostono universitete mediciną. Jis tęs studijas chirurgijos ortopedijos skyriuje penkerius metus Bostono universiteto ligoninėje. Su savo sužadėtine, gydytoja Kendra, praleido mėnesį Lesotoj, Afrikoj, dirbdami savanoriais klinikose. Jaunesnis sūnus Michael baigė 2007 m. gruodžio mėn. „University of California“ su inžinieriaus diplomu, specialybė bio-medicinos inžinerija. Jis gavo darbą „University of California“ dantų gydymo tyrinėjimo laboratorijoje. **VL**

Nauji gydytojai dr. John Christopher Kurylo ir dr. Kendra Iskander susitiko, kai studijavo kartu mediciną Bostono universitete; susituokė 2008 m. gegužės 24 d. Dr. John yra Montrealio Šv. Kazimiero parapijiečių Helen ir John Kurylo vaikaitis
Ntr. H. K. Porter

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES

LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.

1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL. QUE. H2L 1L3

TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981

Joana Adamonis A.I.B. Petras Adamonis C.I.B.

LITAS

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

Slaugos namų žinios

• „Labdaros“ slaugos namams aukoją: \$101 – S. Hontia a.a. Vandos Irenos Žukauskienės atminimui; \$100 – Kazimieras Radzevičius su šeima a.a. Stasio Kiršino atminimui; \$100 – S. Draugelienė a.a. Irenos Ambraškienės atminimui, užjausdama vyrą, vaikus, seseris bei brolių. Labdaros fondas dėkoja visiems už jų dosnumą. **Inf.**

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Žmogus gyvas ne vien duona – Č. Kavaliausko ir A. Rubšio atminimui; sudarytojai – Danielius Dikevičius, Ingrida Gudauskienė, Robertas Šalaševičius; Vilniaus šv. Juozapo kunigų seminarija; redagavo 8 asmenų redaktorių kolegija; lietuvių kalbos redaktorė Joana Pribušauskaitė; viršelio dail. Dainė Galinienė; 256 psl. ir viršeliai. Knygą sudaro: Pratarinė, I Studia Biblica, II Explorations Initiales, III Memoria. Rektorius kun. Robertas Šalaševičius rašo: „Ši knyga pradeda tęstinę mokslo leidinių seriją, skirtą pačiai 'nemoksliausiai' pažinimo sričiai – tikėjimui“.

AUKOJO TĖVIŠKĖS ŽIBURIAMS

\$200 – dr. A. Dailydė; \$130 – E. Stankevičius; \$100 – M. Bulvičius, V. Liuima, A. Aukštikalnis; \$80 – T. Povilauskas; \$60 – P. Genčius; \$50 – S. Pautienis, J. Smulskis; \$40 – O. Olekas; \$30 – A. Bruzgys, A. Žemaitis, A. Žebertavičius; \$25 – V. Armalis; \$20 – D. Norkaitis, O. Taseckas, E. Kuchalskis, N. Simonavičius; \$10 – J. Valaitis, dr. A. Mikelėnas.

Garbės prenumeratą atsiuntė \$200 – Z. Dzikas; \$140 – A. Jucys, T. Bilda; \$110 – M. Kairienė, L. Ringus; \$100 – F. Venckevičienė, J.Z. Rickus, S. Paulaitis, V. Liuima, V. Balsevičius, G. Laurinaitytė, I. Ehlers, L. Ehlers, J. Rimšaitė; \$90 – E. Valiūnas, J. Valaitis, V.I. Liškauskas, V. Razanauskas, A. Sudeikis, dr. R. Karka, V. Grenke, A. Žebertavičius, J. Léveris. Nuoširdus ačiū už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame garbės prenumeratoriams ir visiems, kurie siųsdami reguliarią prenumeratą prideda ir auką.